

Electro Radio Mercuur

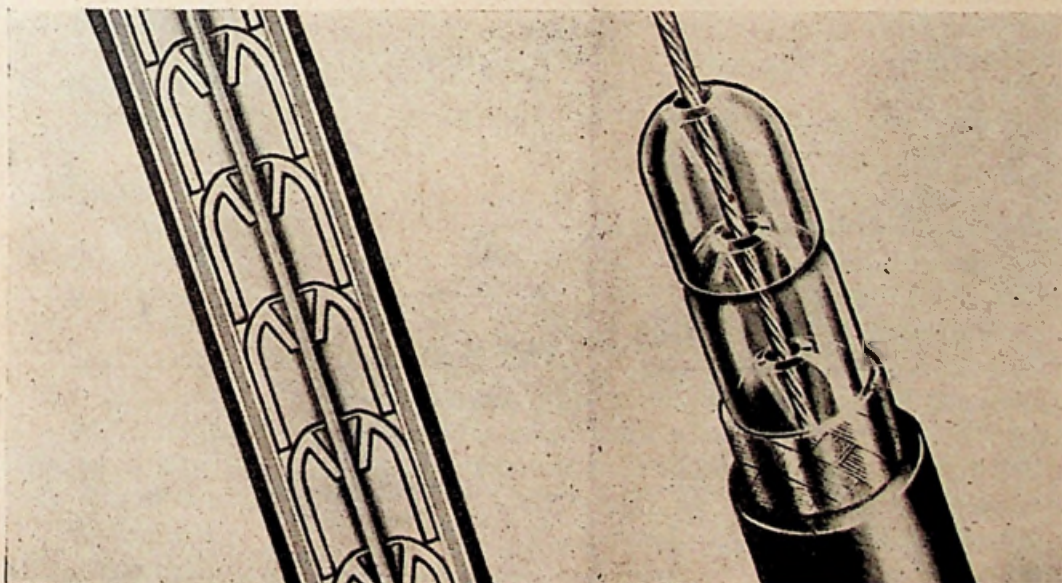
Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS OFFICIEEL ORGAAN VAN DE :

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, (V.E.A.).
Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, (D.V.V.).
Vakgroep Detailhandel in Radioartikelen, (D.R.).
Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs, (N.V.N.I.).
Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers (Nevenet).
Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie, (N.E.W.O.).
Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel, (Cistofa).

27 JANUARI 1951 **137**
6e JAARGANG Nr.

CO-AXIALE KABELS

In verband met de eisen, die aan verbindingslijnen voor radio-frequenties gesteld worden, zijn co-ax-kabels geconstrueerd, die zowel mechanisch als electric uitmuntende eigenschappen hebben. Het dielectricum tussen de twee geleiders is, door een speciale vorm van de isolatiestof, voor 90 pCt. gevuld met lucht. Slechts op gezette afstanden heeft de binnenste kabel contact met de isolerende stof, en zelfs daar is de contactplaats zeer klein. De isolatoren zijn afzonderlijk gegoten uit megastyrene en passen in elkaar als een kogelgewricht met het gevolg, dat de kabel zeer buigzaam is.

IN DIT NUMMER beginnen we met -het met zoveel ongeduld verwachte- artikel van onze belastingkundige medewerker, J. L. van Hedel, over de wijzigingen in de *Omzetbelasting*. Het wordt er niet eenvoudiger op en u moet meer betalen. Helaas geen vrolijke start. ☑ Dan wijst onze etalage-deskundige Zwartespeld nog eens op het nut van een goede uitstalkast. Een verbouwing wordt beschreven aan de hand van enkele tekeningen. ☑ Nu eens een artikel, waaraan onze technici hun hart kunnen ophalen: *Het aansluiten van een pick-up aan een radio*. Uitvoerig beschreven en duidelijk gemaakt met tal van doorsnede-tekeningen. ☑ De vrije organisaties en de vakgroepen zijn ook present en enkele mededelingen over zegelwet, kinderbijslag en loonbelasting, alsmede een boekbespreking voltooien dit nummer.

BONUS-INDUSTRIA

Teneinde hun bonus-creditnota te kunnen opmaken, worden H.H. Installateurs verzocht op te willen geven voor welke waarde aan „Industria” catalogus-artikelen zij over het jaar 1950 hebben betrokken van de onderstaande grossiers:

Ingenieur-Bureau Nicolai & Lebret	Utrecht
N.V. voorheen Nierstrasz	Amsterdam
N.V. Handelonderneming H.D.O.	Dordrecht
Electro Groothandel Gelderland „Elgro”	Arnhem
Firma Ph. Buttinger	Groningen
Electrotechn. Groothandel G. H. Smelt	Enschede
Firma Mathieu de Hing Electro Engros	Nijmegen
N.V. Handel Mij v/h Pot & van Nes	Rotterdam
Techn. Handelsbedr. v/h Marijnen N.V. „Tehama”	Leeuwarden/Groningen
W. Schuurman N.V. Electrotechn. Groothandel	Alkmaar
Firma H. B. van Leeuwen	Enschede
Firma C. J. Korsten	Zierikzee
W. J. Stokvis Kon. Fabr. v. Metaalwerken N.V.	Arnhem
Firma J. K. Busbroek	Zwolle
N.V. Techn. Handelsbureau Zeeland	Middelburg
Firma J. M. Polderman	Goes
N.V. Electro Ofra en Gros	Venlo
Firma Oscar Keip	Groningen
Firma W. Haas	Heerlen
Firma H. Welp	Winschoten
Firma v. d. Meer & Roodbergen	Sneek
Firma A. J. W. Schiefelbusch	Breda
Firma Gebr. van der Veen	Leeuwarden
Electrotechn. Groothandel P. Holtring	Haarlem
N.V. voorheen Claessen & Co.	Amsterdam
Firma W. G. Derksen	Den Haag
N.V. Handelonderneming MEGRO	Woerden
N.V. Handel-Mij. „Electro-Metaal”	Den Haag
N.V. Mij. tot Aanleg en Expl. v. Laagspanningsnetten	Groningen
Hagemeier's Electrotechn. Ind.- en Handelonderneming	Den Haag
N.V. Technische en Keramische Handelsvereniging	Den Haag
Technische Groothandel C. V. „Electronica”	Leiden
N.V. Ingenieursbureau J. H. Doorman	Rotterdam
Technisch Bureau König	Amsterdam
Firma Anton Kasdorp	Roermond
N.V. Groningse Electr. Mij „GEMA”	Groningen
N.V. B.E.R.G.	Breda

Wij maken U attent op het volgende:

1. Omzet bij andere dan bovengenoemde, geauthoriseerde grossiers wordt **niet** geteld.
2. Op te geven is het totaal **netto**-bedrag, gesplitst over de verschillende grossiers, waarvan betrokken werd.
3. Afnamen, welke door ons zélf gefactureerd werden, behoeven *niet* te worden opgegeven. Deze zijn reeds door ons geboekt.
4. U gelieve deze opgave vóór 15 Februari a.s. in te sturen bij:

C.V.A. „INDUSTRIA” Rotterdam - N.
Rozenlaan 115

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 5,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

WIJZIGINGEN

in de OMZETBELASTING

door J. L. van Hedel,
belastingconsulent

Ingewikkelder en hogere tarieven

Met ingang van 1 Januari 1951 zijn in het Besluit op de Omzetbelasting een aantal wijzigingen aangebracht. Door deze wijzigingen is de omzetbelasting, die toch reeds als de ingewikkeldste van onze belastingen beschouwd kon worden, er zeker niet eenvoudiger op geworden. In heel veel gevallen zal het zelfs noodzakelijk zijn om in de boekhouding het een en ander te reorganiseren, wil men althans kunnen beschikken over de gegevens welke nodig zijn voor het invullen van het aangifte-formulier.

Afgezien van het feit dat de omzetbelasting het er voor de zakenman niet eenvoudiger op maakt, betekenen deze wijzigingen dat de omzetbelasting een belangrijk hoger bedrag zal gaan opbrengen.

Zoals de lezer bekend zal zijn, gelden vanaf het jaar 1951 nieuwe tarieven voor de inkomstenbelasting en de loonbelasting, en deze tarieven zijn, vooral voor de zgn. midden-groep niet onbelangrijk lager dan de daarvoor geldende tarieven.

Het bedrag dat op deze wijze door de schatkist wordt prijsgegeven zal voor een belangrijk deel worden gecompenseerd door de hogere opbrengst van de omzetbelasting. In dit artikel zullen wij trachten een zo volledig mogelijk overzicht te geven van de betekenis van de verschillende wijzigingen.

Verschuiving naar de indirecte belastingen

Het feit dat een verlaging van de belastingen naar het inkomen, gepaard gaat met een verzwaring van de tarieven van de omzetbelasting, betekent een verschuiving van de directe naar de indirecte belastingen. Voor een deel moet dit worden gezien als een gevolg van het feit dat in België de indirecte belastingen een veel belangrijker plaats innemen dan in ons land en dit be-

tekent een beletsel voor het verwezenlijken van de Benelux-gedachte.

In wezen maakt het voor de belastingbetaler weinig uit of hij zijn bijdrage aan de overheid voldoet in de vorm van directe belastingen (inkomstenbelasting, vermogenbelasting e.d.) of in de vorm van indirecte belastingen (accijnzen, omzetbelasting e.d.). Wel is het een feit dat de indirecte belastingen in de regel minder worden gevoeld dan de directe. Indirecte belastingen worden betaald in de vorm van hogere prijzen waarbij het voor de consument dus niet mogelijk is om vast te stellen welk deel van die prijs voor de fiscus bestemd is. Directe belastingen worden betaald op een aanslagbiljet of door inhouding op het loon zodat het bedrag daarvan nauwkeurig vaststaat.

Het nadeel dat aan de indirecte belastingen is verbonden is voornamelijk, dat deze heffingen geen rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van de consument. Om de werking daarvan dan ook niet te onbillijk te doen zijn, is het nodig dat verschillende goederen die tot de eerste levensbehoeften behoren, worden vrijgesteld of met een lager tarief worden belast.

Bij het aanbrenge van de wijzigingen in het Besluit op de Omzetbelasting is met dit principe door de wetgever rekening gehouden en zo zien wij dan ook dat het aantal goederen dat geheel van omzetbelasting is vrijgesteld, met ingang van 1 Januari 1951 aanmerkelijk is uitgebreid.

Vrijgestelde goederen

De goederen welke vanaf 1 Januari 1951 geheel van omzetbelasting zijn vrijgesteld liggen voornamelijk op het terrein van de levensmiddelen zodat de lezers van Electro

Radio Mercur daar, althans als ondernemer, weinig van zullen bemerken.

Als consument zullen zij, dit is althans te hopen, door een prijsverlaging van verschillende artikelen profiteren van de vrijstellingen.

Naast een groot aantal levensmiddelen zijn nog vrijgesteld van omzetbelasting: dagbladen en nieuwsbladen, kunstledematen en water.

Het tarief voor kleinhandelaren

In het tarief dat voor kleinhandelsleveringen geldt, is geen wijziging gekomen. Hierover moet dus ook thans 3 % omzetbelasting worden afgedragen. Voor enkele artikelen is bepaald dat daarover, althans door de kleinhandelaar geen omzetbelasting meer betaald behoeft te worden. Deze bepaling geldt voor bananen, sinaasappelen, citroenen en dergelijke vruchten en eveneens voor boeken.

De aandacht moet er op worden gevestigd dat de ondernemer die zich zelf als kleinhandelaar beschouwt, in verschillende gevallen toch in aanraking kan komen met de andere tarieven welke de omzetbelasting kent. Het is namelijk mogelijk dat hij in bepaalde gevallen als groothandelaar kan worden beschouwd terwijl hij voor verrichte reparaties te maken krijgt met het tarief voor „diensten” waarin, zoals hierna zal blijken, wel een wijziging is gekomen.

Het groothandelstarief

Ook het tarief voor groothandelsleveringen is ongewijzigd gebleven en bedraagt dus ook na 1 Januari 1951 $\frac{1}{2}$ %.

Het is wellicht nuttig er hier nog eens op te wijzen dat ook een winkelier in bepaalde gevallen voor wat de omzetbelasting

betreft, als groothandelaar kan worden aangemerkt. Dit is het geval wanneer goederen worden geleverd aan een ondernemer die deze goederen ten behoeve van zijn onderneming koopt. De levering wordt dan aangemerkt als een groothandelslevering zodat daarover slechts $\frac{1}{2}$ % omzetbelasting verschuldigd is.

Volledigheidshalve kunnen van dergelijke groothandelsleveringen nog enkele voorbeelden worden gegeven:

de levering van een radio-toestel aan iemand die dat toestel voor zijn onderneming gaat gebruiken, bijv. een caféhouder;

de levering van een electro-motor aan een ondernemer;

de levering van een rijwiel aan een ondernemer; enz. enz.

Wil men gebruik maken van het tarief voor groothandelsleveringen dan dient men in het bezit te zijn van een door de afnemer verstrekte „ondernemersverklaring”.

Het tarief voor fabrikanten

Voor de fabrikanten is het tarief grondig gewijzigd. Tot 1 Januari jl. golden voor de fabrikant twee tarieven: 3 % moest worden afgedragen wanneer de goederen werden geleverd aan een ondernemer die de goederen ten behoeve van zijn onderneming kocht, terwijl 6 % betaald moest worden wanneer de levering rechtstreeks aan de consument-niet-ondernemer plaats vond.

Voor leveringen aan ondernemers zal voortaan door de fabrikanten 4 % betaald moeten worden. Het tarief voor leveringen aan niet-ondernemers blijft 6 %. Bovendien is dan voor de fabrikanten nog een aantal artikelen belast volgens een zgn. tussentarief, waarop wij hieronder nog zullen terugkomen.

In het algemeen zullen de lezers van dit blad met deze tariefswijziging slechts indirect te maken krijgen. Wanneer zij goederen van een fabrikant betrekken zal deze immers de verhoogde omzetbelasting doorberekenen zodat de inkoopsprijzen verhoogd zullen worden.

Er kunnen zich natuurlijk gevallen voordoen waarbij ook onze lezers als fabrikant worden beschouwd. Hiervan zal sprake zijn wanneer zij zelf goederen vervaardigen. Van fabricage is bijv. ook sprake wanneer de ondernemer goederen verchromt of vernikkelt.

De leveringen van deze zelf-vervaardigde goederen zal voortaan dus in de boekhouding afzonderlijk geboekt moeten worden omdat daarover 4 of 6 % omzetbelasting afgedragen moet worden.

Het tussen-tarief

Zoals reeds werd opgemerkt vallen verschillende artikelen onder het zgn. tussentarief. Dit tarief geldt uitsluitend voor de fabrikant van die goederen en het bedraagt 6 % wanneer aan ondernemers wordt geleverd en 8 % wanneer aan niet-ondernemers wordt geleverd.

Voor zover men dergelijke artikelen als handelaar verkoopt zal men dit hogere tarief bemerken aan de gestegen inkoopsprijzen. Tot het tussen-tarief behoren o.a.:

behangspapier, lincrusta en dergelijke vloerbedekking; verschillende huishoudelijke artikelen van porselein; consumptie-ijis en nog een aantal levensmiddelen zoals paddestoelen, vijgen, krenten e.d.

Het weelde-tarief

Reeds vóór 1 Januari 1951 waren verschillende artikelen, uitsluitend bij de fabrikant, belast met het speciale weelde-tarief van 15 %. De fabrikant betaalt bij levering van de onder dit tarief vallende goederen 15 % terwijl de handelaar het voor hem geldende tarief verschuldigd is.

Met ingang van 1 Januari 1951 is de lijst van weelde-goederen uitgebreid en vanaf die datum behoren daar onder andere ook toe:

muziekstandaards, naaimachines in salonkasten, radioboekentafels, radiotafels, verwarmingskussens, aquariumverwarmers, gas- en elektrische fornuizen, geisers voor baden en voor huishoudelijke gebruik, koelkasten, voor zover de inhoudsruimte buitenwerks, 2 m³ of minder bedraagt, luidsprekers en versterkers, schemerlampen, staande lampen, leeslampen, wandlampen, bureaulampen, bedlampen en dergelijke lampen voor binnenhuisverlichting.

Hoger tarief voor diensten

Ondernemers die diensten verrichten betaalden tot 1 Januari 1951 over de daarvoor ontvangen vergoedingen een tarief van 3 %. Ook dit tarief is met ingang van die datum verhoogd tot 4 %.

Reparaties worden als diensten beschouwd en de lezers van dit blad zullen met dit tarief dus veelvuldig te maken krijgen. Dit betekent voor hen dus ook dat zij in hun boekhouding de nodige wijzigingen zullen moeten aanbrengen. Voorheen maakte het immers, wat het tarief van de omzetbelasting betrof, geen verschil of er sprake was van het verrichten van diensten dan wel van een kleinhandelslevering. In beide gevallen moest immers 3 % omzetbelasting worden afgedragen.

Het tarief voor kleinhandelsleveringen is ook nu nog 3 % maar over de vergoedingen voor verrichte diensten moet voortaan 4 % worden afgedragen, zodat deze bedragen in de boekhouding nauwkeurig gescheiden gehouden zullen moeten worden.

Bijzondere aandacht moet worden gevraagd voor het feit dat de verhoging van het tarief voor diensten niet geldt voor de oplevering van een werk in onroerende staat en voor het vervoer van personen en goederen. Het herstellen van schoenen is thans geheel vrijgesteld van omzetbelasting.

Onze lezers zullen ongetwijfeld herhaaldelijk werk in onroerende staat opleveren, men denke slechts aan het aanleggen van elektrische leidingen e.d. en dan moet er dus terdege rekening mee gehouden worden dat over de daarvoor ontvangen vergoedingen nog het oude percentage van 3 % van toepassing is.

Overgangmaatregel

Van veel belang is, dat de gewijzigde percentages niet van toepassing zijn op leveringen en diensten welke vóór 1 Januari

1951 werden verricht. De omzetbelasting wordt in het algemeen voldaan over de bedragen welke de ondernemer heeft ontvangen en het zal dus vaak voorkomen dat na 1 Januari 1951 nog bedragen worden ontvangen voor leveringen en diensten welke vóór die datum werden verricht. Op die bedragen zijn dus nog de oude percentages van toepassing. Bij het invullen van het aangifte-formulier moeten die bedragen dus afzonderlijk worden aangegeven, hetgeen het voor de boekhouding al weer niet gemakkelijker maakt.

Wanneer leveringen en diensten vóór 1 Januari 1951 zijn verricht en de facturen werden eerst na die datum uitgeschreven, dan blijven daarop toch de oude percentages van toepassing. Het spreekt echter vanzelf dat de ondernemer zo nodig zal moeten aantonen dat de leveringen of diensten inderdaad vóór genoemde datum plaats vonden.

Het in rekening brengen van de omzetbelasting

Tot nu toe was het verboden om de omzetbelasting afzonderlijk in rekening te brengen. Deze moest dus steeds in de prijs begrepen zijn. Met ingang van 1 Januari 1951 is dit verbod opgeheven voor zover het facturen betreft voor ondernemers en voor publiekrechtelijke lichamen (bijv. gemeente, rijk e.d.).

Aan particulieren moet steeds een prijs in rekening worden gebracht waarin de omzetbelasting is begrepen.

Bij het afzonderlijk in rekening brengen van de omzetbelasting moet eraan worden gedacht dat ook over het bedrag daarvan weer omzetbelasting verschuldigd is. Wat dit betekent moge met een enkel voorbeeld worden aangetoond. Nemen we eens aan dat voor het aanbrengen van een elektrische installatie een bedrag van f 3 000,— in rekening wordt gebracht, exclusief omzetbelasting. Brengt men aan de cliënt nu in rekening:

	f 3 000,—
3 % omzetbelasting	„ 90,—
	f 3 090,—

dan zal men aan omzetbelasting moeten afdragen: 3 % van f 3 090,— of f 92,70. Aan het voor omzetbelasting in rekening gebrachte bedrag komt men dan dus f 2,70 tekort.

De berekening moet zijn:

	f 3 000,—
Omzetbelasting 3/97	„ 92,78
	f 3 092,78

Nu moet afgedragen worden: 3 % van f 3 092,78 of f 92,78 hetgeen juist het aan de cliënt in rekening gebrachte bedrag is.

Met het bovenstaande zijn de voornaamste wijzigingen, welke per 1 Januari 1951 in het Besluit op de Omzetbelasting zijn aangebracht, besproken. Er zullen zich in de praktijk ongetwijfeld nog moeilijkheden voordoen en er zal zeker naar gestreefd worden om deze in dit blad te behandelen.

ALS WINKELIERS LATEN VERBOUWEN . . .

. . . dan verdwijnt meestal de animo voor de etalagebouw naar de achtergrond, en wordt met de winkel begonnen. De rest komt later wel; en meestal als de winkel reeds voor driekwart klaar is, denkt men er aan dat er ook nog etalages gebouwd moeten worden, en vlug wordt er dan een en ander besproken.

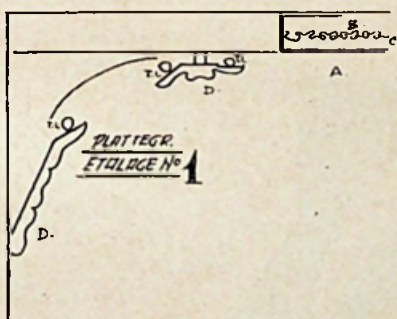
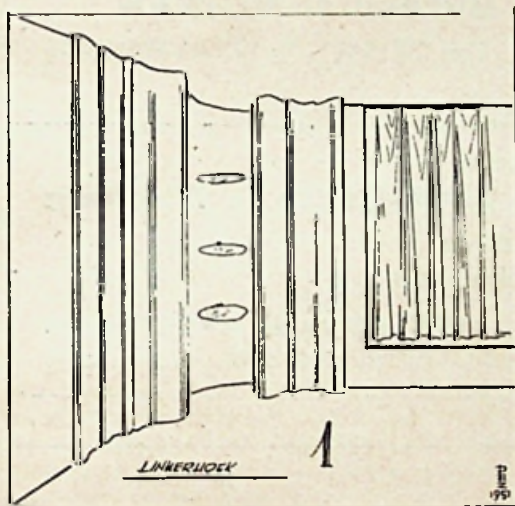
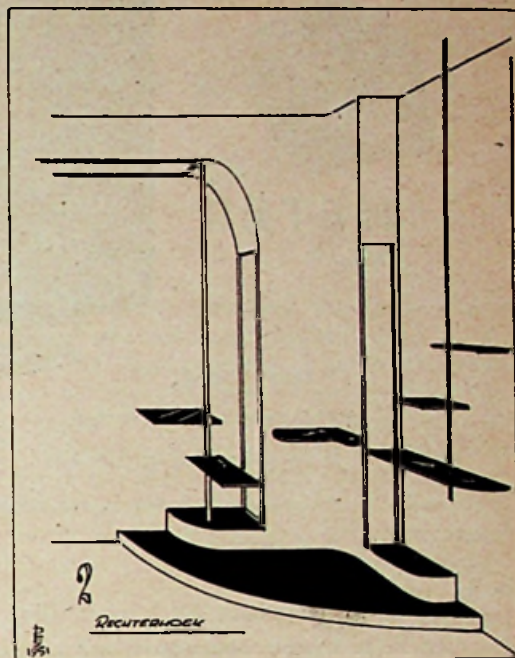
Ik geef volkomen toe dat dit begrijpelijk is als men over een woonhuis spreekt, maar niet wanneer het over een verkoopruimte gaat. Bij een behoorlijke winkel behoort een nog behoorlijke etalage. Ik heb eens een architect horen beweren dat hij met de bouw van de etalages nooit veel op had, want al maakt men die nog zo mooi, zodra ze klaar is, „smijt” men er toch maar van alles in.

Misschien heeft deze man gelijk gehad; niettemin was het zijn taak ook geweest de mensen in een andere richting op te voeren. Waartoe zij niet gauw zullen overgaan, want zij worden alleen voor het ontwerp en toezicht betaald, en niet voor paedagogisch werk. Wij zullen hierover niet langer praten, zonde van de tijd.

Mijns inziens is er te weinig aandacht aan de meeste etalages besteed, en wordt het tijd dat ook de etalageruimten van de handelaar in elektrische artikelen eens wat meer worden gebruikt als een ruimte die zo aantrekkelijk mogelijk de goederen uitstalt. Daarom heb ik enkele schetsen hieraan toegevoegd, en ik hoop dat diegenen die er gebruik van willen maken, en die nog verdere gegevens wensen te ontvangen, even een klein berichtje met de bestaande afmetingen aan onze redactie willen doen toekomen; het antwoord zal niet uitblijven.

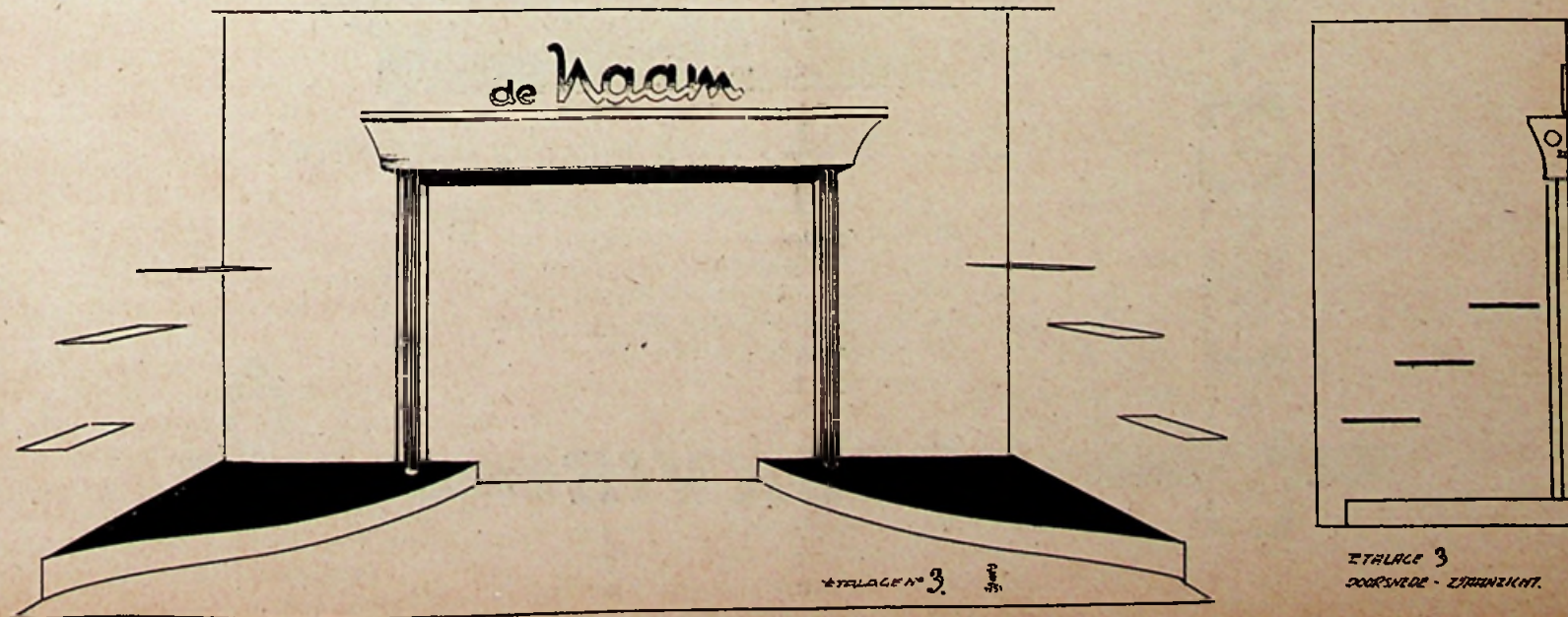
Tussen isolatoren die een huisvrouw totaal niets zeggen; zal een verchroomd waterketeltjes wel het allerminst uitkomen; en temidden van allerlei schakelaars komt een dure radio helemaal niet naar voren. Het is dus noodzaak dat bij de goede bouw van de etalage, er ook rekening gehouden zal worden met het etaleren op zich. In vele zaken legt een of andere monteur die toevallig even tijd heeft alles in de etalage.

Hiermede is de zaak niet gediend. Het is haast onmogelijk om u dikwijls genoeg te herhalen dat de waarde der etalages niet voldoende gewaardeerd wordt, en daardoor de verkoop te lijden heeft. Contante verkoop krijgt u groter, door beter te etaleren; in betere etalages, dan die waar-

mede de meeste installateurs momenteel zitten.

Nr. 1 is het ontwerp voor een etalage waarin met verborgen lampen gewerkt wordt. Om de ruimtebesparing, heb ik alleen de linkerhoek weergegeven; de rechterhoek is hieraan volkomen gelijk. Onder deze tekening staat een plattegrond die tevens dienst doet als doorsnede. A is de dubbele achterwand waarin een doorlaatopening is, die iets hoger ligt dan de etalagevloer. In die verhoging ligt matglas, en daaronder zijn lampen aangebracht

METER

Model 7

- * Nauwkeurig
- * Automatisch beveiligd
- * Vergrendelde schakelaars
- * Grote schaal met haarscherpe indeling
- * 50 meetbereiken

Kortom, deze nestor der meters staat onaantastbaar bovenaan!

Vraagt uitvoerige inlichtingen!!

Techn. Import-Export-Fabricage

MUIDEN - HOLLAND

Telefoon K 2942 - 341 (4 lijnen)

REFORM ELECTRISCHE APPARATEN

STRIJKIJZERS
(huishoud- en textielmodel)
KOOKPLATEN (open en gesloten)
ACC. BEDKRUIKEN
LIJNVERWARMERS
(reflector met spiraal)

J. LENSEN

Laan VAN HAAGVLIET 7
VOORBURG, TEL. 778663

Waterdichte Lichtmetalen

SCHELLEN ZOEMERS CLAXONS SCHAKELAARS RELAIS DRUKKNOPPEN	} voor	SCHEPEN WERVEN FABRIEKEN ZUIVELINDUSTRIE BOERDERIJEN BUITENMONTAGE
--	--------	---

Voor alle spanningen tussen 4. en 220 V. gelijk- of wisselstroom

Technisch Bureau J. DUIKER

Rijnstraat 30-32 Tel: 771853 - 's GRAVENHAGE

Verhuur van alle soorten

Kabel, Schakelkasten en Illuminatie

Levering en verhuren van

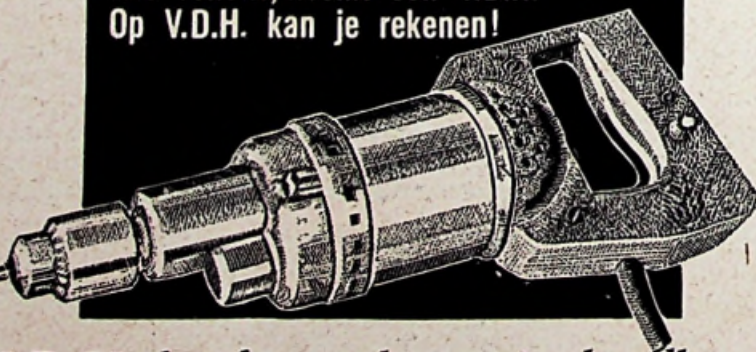
Toneelverlichting

C. SELMEYER, AMSTELDIJK 44, AMSTERDAM

Postadres: Stalinlaan 34 - Tel. (K 2900) 98181, na 6 uur 23640

Wie rekest, neemt een V.D.H.
Op V.D.H. kan je rekenen!

Eén V. D. H. doet het werk van tien handboren!

V.D.H. elektrische handboren zijn de veiligste en de voordeligste die te verkrijgen zijn. De ingebouwde borsteldoppen, het 3-aderig snoer, de steker met randaarding maken zowel de snel- als de langzaamlopers tot een ideaal product van de Nederlandse industrie.

 Revisie door de fabriek
 binnen een etmaal.

R.S.

STOKVIS & ZONEN N.V.

welke het daarboven hangende gordijn flauw verlichten. Deze etalage is met open- en dichtgeschoven gordijnen te gebruiken. B zijn de plooiën van het gordijn, C, het glas. De D's geven de zijstukken aan waarachter TL verlichting zit.

Deze wandstukken zijn vervaardigd uit profiel geschaafde lijsten. Doordat deze van achter- en zijwanden verwijderd staan, kunnen er de benodigde TL lampen achter gemonteerd worden. De hoek van deze etalage is door 'n gebogen schot geheel weggewerkt, en tegen dat schot komen glasplaathouders met ronde glasplaatjes, waarop artikelen geëtaleerd kunnen worden. De uitvoering kan van met fijnhout gefineerd triplex zijn, doch ook van gewoon vuren, ofwel triplex dat in olie verf geschilderd wordt.

Nr. 2 is een rechterhoek van een etalage. Hier is de gehele hoek door de bouw van een dubbel stuk weggewerkt, en in dat stuk zijn de TL lampen aangebracht, die de glasplaten verlichten welke gevat zijn in smalle lijstjes. Ook op bovenplaten van de verhoogde stukken kan glas worden gelegd, doch dit glas is zwart (marbrite is de naam). Dit is niet doorschijnend, maar zeer gunstig voor het etaleren van verchroomde artikelen. De achterwand is gedeeltelijk open gelaten, en kan worden gesloten met gordijnen welke tegen de etalagebouw in de winkel worden aangebracht. Nodig is het niet.

Ook in deze dubbele wand is verlichting en glas zodat het licht ook van boven uit de wand schijnt. Bij het einde van de flauwe boog, die hoekstukken met verlaagd tussenstuk verbindt, is een verchroomde stang aangebracht, waar omheen glasplaathouders zijn vastgezet. Hierin kunnen zwarte of blanke glasplaatjes worden geklemd. Het podium dat tegen het hoekstuk ligt, is geheel apart en kan bij wijze van verandering worden weggenomen.

Tegen de zijwand komen eveneens glasplaten, waarvan er één wordt gedragen door een stang welke aan het plafond vastzit, en de andere door de klemmen welke om deze stang zijn geklemd.

Etalage nr. 3 is voluit getekend omdat deze anders niet goed tot zijn recht zou komen. Hoekige wanden, losse podiums daartegen, en tegen de zijwanden glasplaathouders. De achterwand is voorzien van een rechthoekige opening, welke aan de binnenzijde van de etalage voorzien wordt van een kleine smalle koof. Deze koof rust op twee losstaande zuilen welke door de podiums lopen, en wegneembaar zijn, voor het geval dat de podiums er uit gehaald moeten worden. Deze zijn gemaakt van een klein aantal profielplaatjes die kant en klaar in de handel zijn, en om een ronde stok worden getimmerd. In de koof zitten TL lampen en daarboven tegen de achterwand staat de naam van de firma, of winkelier. Ter verduidelijking is er een doorsnede-zij-aanzicht tekening bijgevoegd. Ook deze etalage kan in fijnhout, geschilderd, of met mooi papier beplakt, worden uitgevoerd.

Zijn er nog liefhebbers die hun etalages verbouwd willen hebben? Wij geven U de meest gewenste inlichtingen.

D. E. Zwartespeld.

Het aansluiten

van een pick-up

aan een radio

door

ir. G. F. de Wit

Het komt vaak voor, dat een cliënt over een radio beschikt en dat hij deze wil gebruiken voor het weergeven van gramfoonmuziek, maar dat hij niet weet hoe de pick-up het beste aan de radio aan te sluiten, waardoor de resultaten onvoldoende blijken. Ingeval deze cliënt dan zo verstandig is de hulp van de installateur in te roepen, zal onderstaand artikel dus wellicht van veel nut blijken.

Iedere ontvanger is geschikt als pick-upversterker, onverschillig of het een direct toestel (straight) danwel een super betreft. De pick-up geeft op precies dezelfde wijze als de demodulator van de ontvanger een laagfrequente wisselspanning, die in het laagfrequent gedeelte van de ontvanger kan worden aangesloten. Dit geeft meteen het antwoord op de vraag, waar de pick-up moet worden aangesloten: in de ingangsketen van het laagfrequentdeel, dus bijv. bij een eenkringer parallel aan de roosterlekweerstand van de audion en bij een super parallel aan de volumeregelaar in de diodeketen.

Zoals altijd, bestaan hier ook bijzondere gevallen, waarbij men enigszins afwijkende schakelingen toepast, bijvoorbeeld wanneer een super geen laagfrequente voortrap heeft. Dan is de laagfrequentversterking van de eindbuis meestal op zichzelf onvoldoende, om met een betrekkelijke zwakke laagfrequente spanning, die de pick-up afgeeft, voldoende sterk geluid te verkrijgen.

In een dergelijk geval moet de middenfrequenttrap meehelpen de laagfrequent voor te versterken, waarbij enigszins ingewikkelder schakelingen nodig zijn. Bijzondere problemen ontstaan tenslotte, wanneer een aantal pick-ups tegelijkertijd en eventueel zelfs een microfoon aangesloten moeten worden, wanneer de verschillende geluidsbronnen regelbaar met elkaar worden gemengd, zoals bijv. bij een weergave van een gesproken woord met een muziekachtergrond.

Pick-upstelsel

Voor de schakeling is het type van pick-up van groot belang. In de praktijk worden drie soorten gebruikt, nl. de magnetische, de dynamische en de kristalpick-up.

Het meeste wordt het magnetische stelsel gebruikt, waarbij de beweging van de naald aanleiding geeft tot verandering van magnetische inductie in een spoeltje, waardoor de laagfrequent spanning ontstaat. Het spoeltje heeft een weerstand van enige honderden of ongeveer duizend Ohm en geeft een wisselspanning van de grootteorde van enige millivolt, die direct kan

worden toegevoerd aan de hoogohmige ingang van het laagfrequente deel.

Bij de dynamische pick-up is de naald met een trillingsspoel aangebracht in een magneetveld. Ook hier ontstaan door de beweging van de naald elektrische spanningen in het spoeltje. Aangezien het spoeltje met het oog op het volgen van de beweging van de naald uiterst licht moet zijn, bevat het maar weinig windingen en is de opgewekte wisselspanning zeer gering. Een dergelijke dynamische pick-up kan daarom niet direct worden aangesloten aan de hoogohmige ingang van de ontvanger, maar eist eerst een tussentrap, die bijv. uit een transformator met een spanningsversterking van 1 op 20 kan bestaan.

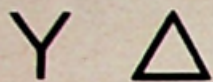
De kristalpick-up, die betrekkelijk ongebruikelijk is, levert wel een spanning, die direct aan de radio kan worden aangesloten en in vele gevallen zelfs direct aan de besturing van de eindbuis.

Brom

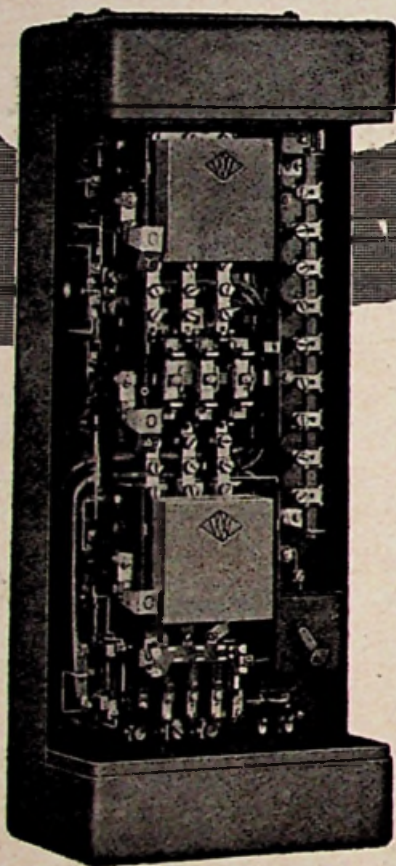
Bij het aansluiten van de pick-up moeten twee punten in het bijzonder worden beschouwd, nl. de gevoeligheid voor bromstoringen van de toevoerleiding en de invloed van aanraking van deze toevoerleiding. Aangezien de pick-up wordt aangesloten tussen het rooster en de kathode van de ingangsbuis van de laagfrequenttrap, ligt zijn verbinding met het stuurrooster aan de plaats van het toestel, die het gevoeligste is voor brom. Daarom moet deze toevoerleiding zo kort mogelijk worden gehouden. Wanneer dit niet mogelijk is, moet hij worden afgeschermd, waarbij de afschermingsmantel aan de aarde van de ontvanger moet liggen. Ook de metalen delen van het opnametoestel kunnen het best aan aarde liggen. Wanneer de toevoerleiding naar de aansluiting van de pick-up wordt voorzien van een schakelaar, moet de leiding van het aansluitpunt in de ingangsketen tot het schakelaarcontact zo kort mogelijk zijn en indien dit gewenst is, worden afgeschermd, omdat, ook wanneer de pick-up is afgeschakeld, deze leiding in verbinding blijft met het ingangstrooster en extra bromspanningen opneemt.

Bij toestellen, die direct met het net in verbinding staan, moet in het bijzonder worden gelet op beveiliging tegen aanraking. Wanneer bij dergelijke toestellen de naar het chassis leidende netleiding niet is geaard, bestaat de mogelijkheid, dat men bij het aanraken van de pick-upleiding onder netspanning komt te staan, hetgeen zeer ernstige gevolgen kan hebben,

ASRT - 60 automatische

Schakelaar

de aangewezen schakelaar voor het aanzetten van Uw motoren tot een vermogen van 25 pk. Omschakeling op het juiste ogenblik onafhankelijk van bedienend personeel.

Voorzien van thermische maximum relais in serie met de motorfasen waardoor een juiste beveiliging zowel tijdens aanlopen als in bedrijf wordt verkregen. Alle contacten hebben 2-voudige onderbreking en schakelen in lucht. Gemakkelijk verwisselbare contactstukken van zilver.

Afstandsbediening met drukknoppen of continucontact.

VAN WIJK & VISSER

G E L D E R M A L S E N

MIJNE HEEREN! VANDAAG OVER 50 JAAR....

ALS U ZELF OUD EN GRIJS
BENT GEWORDEN, DAN ZULLEN
NOG STEEDS DE LASCHDOPPEN
DIE U HEDEN AANBRACHT IN-
TACT ZIJN EN HUN TAAK MET
NAUWGEZETHED VERVULLEN.....

VOOR ELKE LASCH DUS:

CONEX-UNIVERSAL

NEDERLANDSCH FABRIKAAT - N.V. RAMIE UNION, ENSCHEDE

Nederl. Oetr. no. 6563 Z

Expressekoker

met
tuit
en
deksel

Inhoud koker 2 liter

1000 watt te leveren in
220 volt en 125 volt

VRAAG UW WINKELIER

vooral wanneer men toevallig een geaard voorwerp aanraakt. Het spreekt vanzelf, dat als de metalen delen van de pick-up met het chassis van een dergelijk toestel zijn verbonden, aanraking van deze delen even gevaarlijk is.

Ingangstransformator

De veiligste methode om dit gevaar te vermijden is het tussenschakelen van een ingangstransformator met electricch gescheiden wikkelingen, die bij een hoogohmige pick-up een transformatorverhouding kan hebben van 1 : 1.

Bij deze schakeling doet zich de vraag voor, hoe de primaire wikkeling en een eventueel noodzakelijke afscherming kunnen worden geaard. Wanneer men er zeker van is, dat de geaarde pool van de netleiding steeds met het chassis verbonden blijft, bijvoorbeeld (ouderwetse toestanden) bij een gelijkstroom-net met een geaarde minpool, dan kan men dus bereiken, dat de aansluiting goed is geaard (figuur a).

Is het daarentegen mogelijk, dat de niet-geaarde pool aan het chassis ligt, dan zou een dergelijke verbinding aanleiding geven tot bromstoringen en zou de bescherming tegen spanning, wanneer men de leiding aanraakt, volledig denkbeeldig zijn.

In dit geval moet de aansluiting capaciteef plaats hebben, waarbij men de afscherming of de primaire wikkeling via condensatoren aansluit aan de aardpolen. Wanneer de primaire wikkeling niet is afschermd, moeten zijn beide uiteinden worden geaard via een condensator.

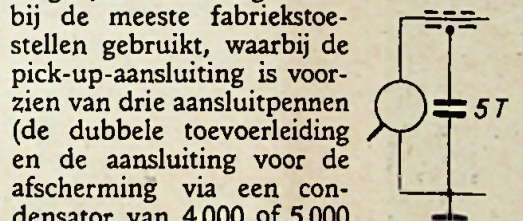
Beveiligingscondensatoren

Deze beveiligingscondensator moet er voor zorgen, dat bij een onwillekeurige aanraking met het menselijke lichaam slechts een zo kleine stroom kan vloeien (kleiner dan 0,8 milliampère) dat geen gevaar optreedt. Bij een wisselspanning van 220 Volt is daarvoor een begrenzingsweerstand van ongeveer 300 kilo Ohm nodig. Een condensator van 10 000 cm bezit bij een frequentie van 50 Hz een wisselstroomweerstand van deze grootte en zou dus een voldoende beveiliging geven. Omdat men in dergelijke gevallen beter een grote veiligheidsmarge kan aanhouden, kan men beter een condensator van ongeveer 5 000 cm nemen. Een dergelijke condensator moet bovendien een hoge doorslagspanning (2 000 à 3 000 Volt) bezitten.

Het inschakelen van deze beveiligingscondensatoren in de toevoerleiding van de pick-up maakt het ook mogelijk, deze aan te sluiten zonder ingangstransformator, ook wanneer het chassis direct in verbinding staat met het net (fig. b). Wanneer de niet-geaarde aansluiting van de pick-up via een

weerstand van tenminste 0,5 Mega Ohm (volumeregelaar, roosterlekweerstand) met het chassis is verbonden, dan is één beveiligingscondensator in de leiding naar het chassis voldoende. Een eventueel aanwezige afscherming van de leiding, die niet met het chassis is verbonden, mag slechts dan met het chassis verbonden worden, wanneer hij van buiten af niet toegankelijk is.

Wanneer de pick-up-leiding buiten het eigenlijke opnametoestel is afschermd, dan moet deze afscherming beslist via een beveiligingscondensator worden verbonden met het chassis. In dit geval zou men met een éénpolige toevoerleiding kunnen uitkomen, indien men de afscherming niet aan het chassis legt, maar voor de beveiligingscondensator aansluit. Dit geeft echter in de meeste gevallen ontoelaatbare brom. Bijgevolg is een dubbelpolige afschermd toevoerleiding met capaciteef aansluiting van de afscherming aan het chassis het gunstigste. Een dergelijke schakeling wordt bij de meeste fabriekstoestellen gebruikt, waarbij de pick-up-aansluiting is voorzien van drie aansluitpennen (de dubbele toevoerleiding en de aansluiting voor de afscherming via een condensator van 4 000 of 5 000 cm). Deze schakeling heeft het voordeel, dat in de toevoerleiding van de pick-up geen condensator aanwezig is, die de lage frequenties verzwakt. Daarbij moeten de toevoerleidingen natuurlijk zorgvuldig zijn geïsoleerd en mogen zij geen verbinding hebben met de metalen delen van de pick-up.

Aansluiting aan het rooster van het audion

De aansluiting van de pick-up aan de audiontrap is weergegeven in figuur d.

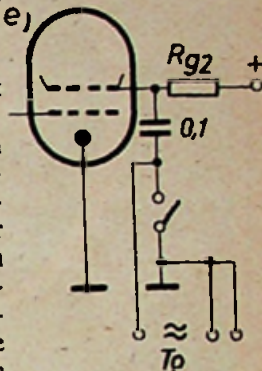
In principe is het ook mogelijk, de pick-up direct aan te sluiten aan de roosterlekweerstand. Dit zou echter het nadeel hebben, dat de roosterlekweerstand sterk zou worden verkleind door de kleine inwendige weerstand van de pick-up en dat bijgevolg slechts een zeer lage voorspanning aan de lekweerstand zou worden opgewekt. Dan zou de versterking van de gramfoonopname werken met een veel te hoge demping van de roosterstroom. Bovendien zou een zeer onaangename vervorming optreden, omdat de positieve halve golven veel sterker worden gedempt dan de negatieve.

Dit nadeel is zeer eenvoudig op te heffen, door in de toevoerleiding naar het rooster een condensator (0,1 µF) op te nemen. Daardoor behoudt men de hoge lekweerstand en ontstaat een negatieve voorspanning van - 1/2 tot - 1 Volt, waarbij praktisch geen merkbare vervormingen optreden.

ning van - 1/2 tot - 1 Volt, waarbij praktisch geen merkbare vervormingen optreden.

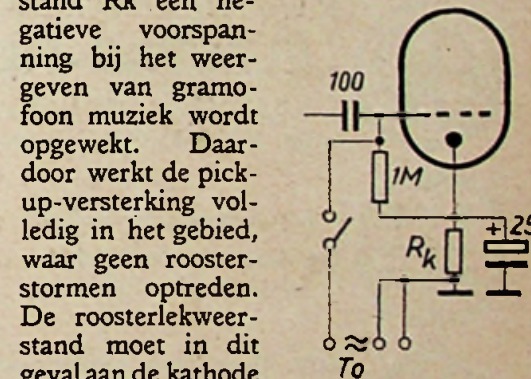
Aansluiting aan het schermrooster

Een andere mogelijkheid van een eenvoudige en vervormingsvrije aansluiting van de pick-up-versterker bestaat uit het aansluiten van de pick-up aan het schermrooster van een pentode, (figuur e). Hierbij wordt de verbinding tussen de schermroosterkoppelcondensator en het chassis bij pick-up-versterking door een schakelaar verbroken. De condensator 10 dient voor het blokkeren van de schermrooster-gelijkspanning, terwijl hij voor de wikkelspanning van de pick-up geen belemmering vormt. Het schermrooster werkt als stuurrooster en geeft met het door de kathode en anode gevormde triodestelsel bij een normale pentode ongeveer een versterking van 20 maal. Deze schakeling verdient dan aanbeveling, wanneer aansluiting van de pick-up aan het stuurrooster tot de sterke brom aanleiding geeft.

Audion met kathodeweerstand

Figuur f toont een audiontrap, waarbij door een bijzondere kathodeweerstand Rk een negatieve voorspanning bij het weergeven van gramfoon muziek wordt opgewekt. Daardoor werkt de pick-up-versterking volledig in het gebied, waar geen roosterstormen optreden. De roosterlekweerstand moet in dit geval aan de kathode worden aangesloten, zodat het audion bij radio-ontvangst geen negatieve voorspanning krijgt. Bovendien is het beslist noodzakelijk, dat de pick-up kan worden afgeschakeld.

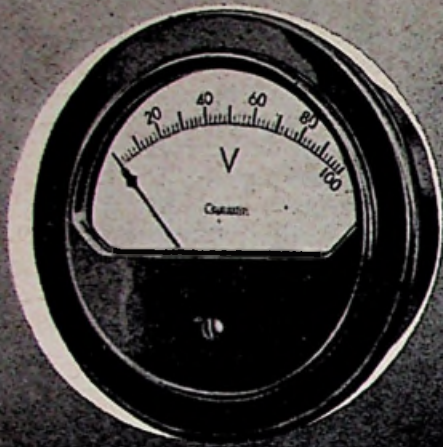
Volumeregeling

Bij het aansluiten van een pick-up aan een eenkringer is in het algemeen geen volumeregelaar aanwezig, zodat de geluidsterkte van de weergave niet kan worden geregeld. Het is dan aan te bevelen, de pick-upspanning toe te voeren via een potentiometer. Het is echter doelmatiger de volumeregelaar op de gebruikelijke wijze in te bouwen in de roosterketen van de eindbuis. Daardoor heeft men de mogelijkheid de geluidsterkte van de radioweergave zonder beïnvloeding van de afstemming ononderbroken te kunnen instellen en vermijdt men moeilijkheden in verband met bromstoringen.

(Zie blz. 31).

SADIR CARPENTIER

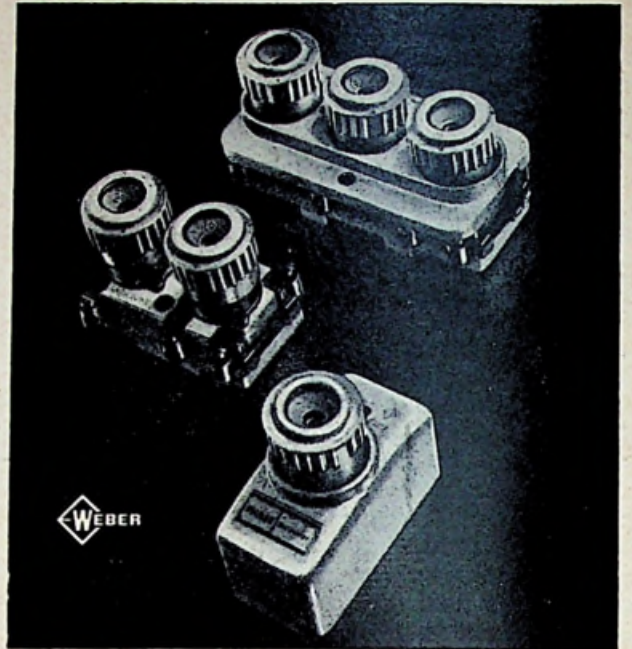
SINDS 1878

VOOR ALLE
ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN

CGE

KONINGINNEGRACHT 64 • DEN HAAG • TEL: 112010

NEDERLANDSE WEBER MAATSCHAPPIJ N.V.

Vanaf 20 Jan. '51: GOUDA, Gouwe 218-226, Telefoon K 1820-2946

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN

naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**
AMSTERDAM - SINGEL 162-164

en haar Filialen:

Almelo: 1e Slightestraat 37; Apeldoorn: 1e Wormenseweg 97;
Doetinchem: Hamburgerstraat 58; Groningen: Meeuwerderweg
11-1; Rotterdam: Oostzeedijk 302 B.

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ

„ELECTRO-METAAL”A.C. VAN RIJN, DEN HAAG Piet Heinstr. 102
Tel. 336144-321011 Telegramadres: Emetary

Rayon vertegenwoordigers van:

De Electromotorenfabriek „Dordt”,
Dordrecht.

N.V. Electriscche Apparatenfabriek
v/h Van Wijk & Visser, Geldermalsen.
(automatisch schakelmateriaal)

MOTORSCHAKELAARSmet en zonder thermisch relais,
voor opbouw en inbouw**RELAIS**

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDDELCONTACTEN**HEFMAGNETEN****VLOTTERSCHAKELAARS****TIJDRELAIS****WEIDEAFRASTERINGSAPPARATEN****SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN****WANDKLOKKEN***Vraagt onze catalogus***„AFO”**

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

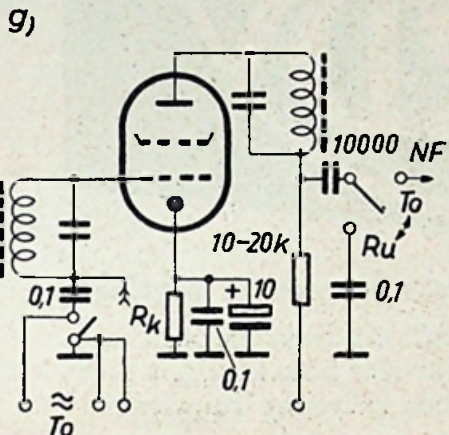
Hattem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

J.E. STORK**VENTILATOREN***de Beste***DEN HAAG**

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 712223

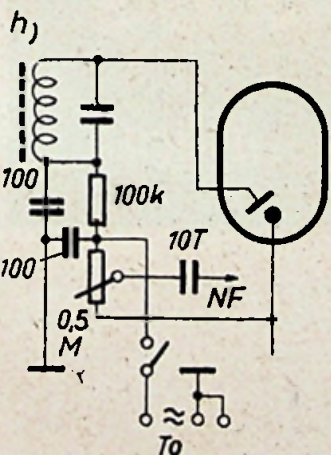
Pick-upversterking in de middenfrequenttrap

Bij superheterodyne-ontvangtoestellen zonder laagfrequente voortrap moet, zoals reeds in het begin van dit artikel is gezegd, de middenfrequenttrap mee worden gebruikt bij de laagfrequentversterking voor de pick-up. De schakeling, die daarvoor nodig is, is weergegeven in figuur g.

De pick-up wordt tussen de filtercondensator van de regelleiding en het chassis geschakeld. In de anodeketen van de middenfrequenttrap ligt een Ohmse weerstand van ongeveer 10-20 kOhm in serie met de primaire keten van het middenfrequent filter, welke weerstand bij radio-ontvangst door een condensator van 0,1 mF is kortgesloten voor de middenfrequenties. Bij pick-upversterking wordt deze schakelaar via een regelcondensator (10 000 cm) verbonden met het boven-einde van de volumeregelaar. Deze schakeling levert een 20-40-voudige laagfrequente voorversterking.

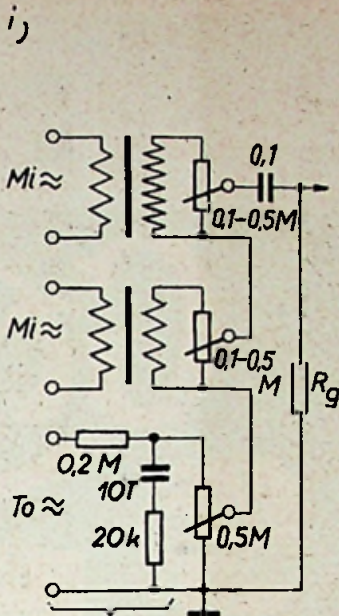
De aansluiting van de pick-up aan een normale super is weergegeven in figuur h.

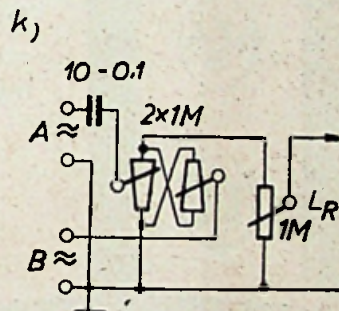
De pick-up wordt via een schakelaar parallel geschakeld aan de volumeregelaar. Bij deze schakeling is van belang, dat tussen de bovenaansluiting van de pick-up en de diode nog een Ohmse weerstand van tenminste 50 kOhm ligt, die als hoogfrequentzeefweerstand meestal reeds aanwezig is. Wanneer deze weerstand ontbreekt, dan sluit de parallel liggende diodeketen de positieve halve golven van de pick-up-wisselspanning kort, waardoor aanzienlijke vervormingen ontstaan.

Mengen

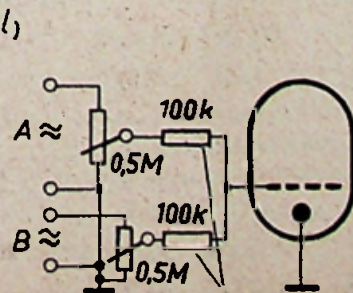
De schakelingen i-n tonen verschillende mogelijkheden voor het mengen van een

aantal laagfrequente geluidsbronnen. Zo kunnen bijvoorbeeld volgens figuur i twee microfonen en een pick-up aan een versterkertrap worden geschakeld, waarbij elke geluidsspanning apart kan worden geregeld. De beide microfoons zijn via transformatoren aangesloten, terwijl in de toevoerleiding een deel is opgenomen voor

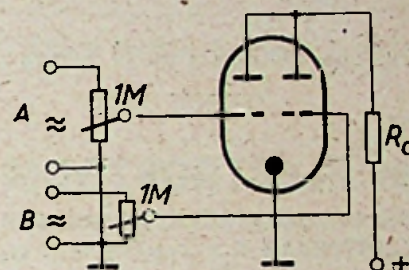
het beter laten uitkomen van de lage tonen, welke inrichting ook in de meeste andere pick-upschakelingen voordelig is. Dit deel is zo gedimensioneerd, dat de verzwakking van de lage tonen, die noodzakelijk is door de geringe groefbreedte van de gramfoonplaat, weer wordt opgeheven, waardoor de weergave een natuurlijke klankkleur krijgt. De volumeregelaars liggen in serie, zodat een willekeurige menging van de onderscheiden geluidsspanningen mogelijk is. Een mengschakeling met een dubbele potentiometer is weergegeven in figuur k. De beide potentiometers, die op dezelfde as zijn gemonteerd, zijn zo geschakeld, dat bij het opdraaien van de ene potentiometer de andere wordt verzwakt en omgekeerd. In iedere stand kan dan slechts één volledige ingangsspanning aan de volumeregelaar Lr toegevoerd. Wanneer nl. de ene potentiometer niet is verzwakt, is de andere kortgesloten.

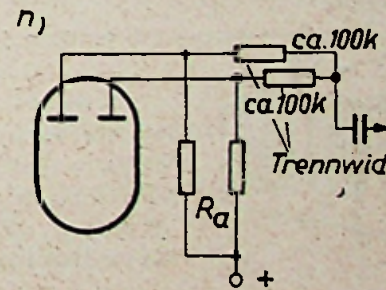
Scheidingsweerstand

Met de schakeling van figuur 1, waarbij de ingangen parallel liggen, is een menging (en, wanneer de potentiometers apart kunnen worden bediend, ook iedere gewenste graad van menging) mogelijk, waarbij de beide potentiometers tegelijkertijd als volumeschakelaar dienen. Daar tengevolge van de parallelschakeling bij het volledig kortsluiten van een der potentiometers de ingang van de buis zou zijn kortgesloten, moeten in de toevoerleiding naar het stuurrooster scheidingsweerstand worden aangebracht.

Met een dubbeltriode kan men ook twee parallelle ingangen aansluiten, hetgeen natuurlijk ook met twee enkele trioden kan (figuur m). Bij deze schakeling wer-

ken de twee trioden op een gemeenschappelijke belastingsweerstand. Men kan echter ook werken met gescheiden uitgangen, waarbij iedere triode een eigen anodeweerstand krijgt (figuur n). Om te vermijden, dat de betrekkelijk kleine inwendige weerstand van het soms niet gebruikte stelsel parallel ligt aan een stelsel, dat wel werkt, waardoor de versterking wordt verminderd, moet men ook hier scheidingsweerstand inschakelen in de uitgangsledingen. De scheidingsweerstand veroorzaken natuurlijk spanningsverliezen, waarmee rekening moet worden gehouden bij de dimensionering van de versterker.

(Illustraties: Das elektron)

Handelsmerken

Opgave van nationaal ingeschreven handelsmerken voor de branche, samengesteld door Van der Graaf & Co's merkenbureau N.V., Amstelstraat 14-18, Amsterdam-C. Dit bureau verstrekt aan lezers, mits onder vermelding van ons blad, kosteloos volledige copie van een in de hieronder afgedrukte rubriek vermeld depot, hetwelk hen interesseert. (bm = beeldmerk). Verzetstermijn tot 18 April 1951.

MURPHY, 106071, A. J. Westerhof & Co. N.V., Oost Zeedijk 340, Rotterdam o.m. voor radio-apparaten.

MULTIPER, 106156, firma Multiper, 10 v. d. Kunststraat 283, 's-Gravenhage o.m. voor transformatoren.

STENTOR, 106168, Th. Nieuwstadt, Rozenstraat 58, Rijswijk Z.H. o.m. voor radiotoestellen.

KLIKKLAK, 106282, Electrofact N.V., Kl. Wittenburgstraat 94, Amsterdam, o.m. voor schakelaars.

Therma

ELECTRISCHE 2-PLAATS COMFOREN

In geheel nieuwe
uitvoering, bevattende:

*Kookplaten met vaste
aansluitingen*

*Roestvrij stalen randen
om de kookplaten*

*Een uitneembare mors-
lade*

Kunnen uit voorraad geleverd worden

N.V. E.M. ELECTROSTOOM

Postbus 301, ROTTERDAM, Telefoon 82720
Fil. AMSTERDAM, N. Z. Voorburgwal 28-30,

Bewijst Uw klanten en
Uzelf een dienst.

Verkoopt de

Kenmix - Liquidiser

De VITAMINEBRON
|bij uitnemendheid

ELECTROCENTRUM

Amsterdam - Arnhem - Eindhoven
Leeuwarden - Roosendaal
Rotterdam - Zwolle

Fabriek van
Speciale Verlich-
tingsapparaten
AMSTERDAM C.
Keizersgr. 692,
Tel.: K 2900-32887

Toneel-, Openluchttheater-, Wagenspel-,
Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, Ter-
rein- en Gevelverlichting.

Weerstanden en kleurfilter materiaal.

VERKOOP. VRAAGT CATALOGUS/VERHUUR

k. W. h. meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos ϕ - en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

N.V. Gebr. Rolff's Handel Mij. ALKMAAR

ZAADMARKT 33-36 TELEFOON 2341-2342

PHILIPS artikelen _____

DRAKA producten _____

JUNG schakelmateriaal _____

APPARATEN voor huish. gebruik

PANNEN voor electr. koken

INSTALLATIE materiaal _____

GARDY

Het wonder van de moderne techniek!

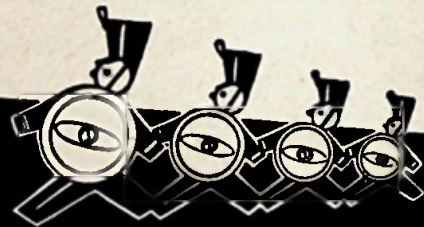
Hier is de schakelaar die in alle opzichten
voldoet. Werkt zeer nauwkeurig, wordt
bovendien voor aflevering nauwlettend
getest!

Superieure kwaliteit en zorgvuldige
afwerking kenmerken al het GARDY
materiaal. Volmaakte veiligheid, 100%,
betrouwbaar!

Dank zij serie-productie en jarenlange
ervaring krijgt U het GARDY materiaal
tegen concurrerende prijzen!

Alleenvertegenwoordigers voor Nederland:
Fa. Kamphuis & Oosterbaan,
N.Z. Voorburgwal 286, Amsterdam-C.

Sluit U aan
bij het leger
van de tevreden gardisten!

M. DUINTJER & ZONEN N.V. WILDERVANK - (telef. 44, Veendam).

Grossiers, gespecialiseerd in

MATERIALEN VOOR KRACHTINSTALLATIES

Electromotoren en dynamo's,
Schakelaars en controllers,
SBIK autom. en motorbeveiligingschakelaars,
Automatische sterddriehoekschakelaars,
Aardfout- of gestelsluiting-schakelaars,
Kastenbatterijen (compleet en in onderdelen)
Druk- en vlotterchakelaars,
Speciale schakelapparatuur.

Mededelingen VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

Verdere buitenwerkingstelling van het besluit Algemeen vestigingsverbod kleinbedrijf 1941.

Sinds September 1949 is het Besluit Algemeen Vestigingsverbod Kleinbedrijf 1941 buiten werking gesteld ten aanzien van alle bedrijfstakken, waarvoor toch reeds moet worden voldaan aan de eisen van vakbekwaamheid, handelskennis en credietwaardigheid, gesteld op grond van de Vestigingswet Kleinbedrijf 1937. Een zelfde maatregel is toegepast ten aanzien van de bedrijfstakken, waarvoor erkenningsreglementen gelden op grond van het Organisatiebesluit Voedselvoorziening. Ook daar is voor het verkrijgen van de erkenning het voldoen aan bepaalde vereisten noodzakelijk.

Thans is in deze lijn voortgegaan en zal het Besluit Algemeen Vestigingsverbod Kleinbedrijf 1941 ook buiten werking treden voor alle bedrijfstakken, waarop toepassing van de vestigingswet Kleinbedrijf 1937 mogelijk is, derhalve voor ambacht, detailhandel en kleine nijverheid. Om aan de bedrijfsorganisaties de mogelijkheid te geven desgewenst een vestigingsbesluit of zogenaamde spertijd aan te vragen, zal de desbetreffende beschikking, gepubliceerd in de Ned. Staatscourant d.d. 5 Januari 1951, eerst in werking treden op 1 April 1951.

Het Besluit Algemeen Vestigingsverbod Kleinbedrijf 1941 blijft na 1 April 1951 alleen van toepassing op de takken van bedrijf, ressorterende onder de Bedrijfs-groep Hotel-, Café-, Restaurant-, Pensioen- en Aanverwante Bedrijven, het reisbureau-bedrijf, het leesbibliotheekbedrijf, het schoonheidsverzorgingsbedrijf en het begrafenisbedrijf.

Oprichting van Unies voor coördinatie van productie en transmissie van electriciteit.

Volgens een bericht van de O.E.E.S. zullen, als gevolg van een aanbeveling van de Raad van de O.E.E.S. van 19 December 1950, Unies worden opgericht voor de Coördinatie van Productie en Transmissie van Electriciteit.

Het doel van de oprichting van deze Unie is de elektrische energie, die, om technische of economische redenen, momenteel niet van het ene land naar het andere wordt overgebracht, tot zo groot mogelijk wederzijds nut te gebruiken.

Iedere Unie zal worden beheerd door een Bestuur, dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de elektrische industrie en een vertegenwoordiger van de bevoegde regeringsinstantie.

De Raad van de O.E.E.S. heeft, onder het toekennen van volledige onafhankelijkheid aan de Unies, voorgesteld dat deze

een aantal fundamentele richtlijnen voor hun werkzaamheden zullen aanvaarden en aanbevelen dat zij nauwe betrekkingen met de O.E.E.S. zullen onderhouden. De deskundigen van de Electriciteits Commissie van de O.E.E.S. zijn van mening dat de werkzaamheden van deze Unies moeten leiden tot een aanzienlijke verbetering in de situatie van de electriciteitsindustrie in West-Europa, zonder dat grote kapitaalsinvesteringen zijn vereist.

Wachtgeld- en werkloosheidsverzekering

De Minister van Sociale Zaken heeft zich met een schrijven tot het Bestuur van het Algemeen Werkloosheidsfonds gewend, waarin wordt aangedrongen op bevordering tot uitvoering van de Wet op de Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering tussen 1 Juli en 1 September 1951, mits zich geen nieuwe economische moeilijkheden voordoen.

Het Algemeen Werkloosheidsfonds heeft zich vervolgens gewend tot de Besturen van de Bedrijfsverenigingen, w.o. de Bedrijfsvereniging voor de Kleine Metaalnijverheid met het verzoek alle voorbereidende werkzaamheden te treffen, opdat de Wet in genoemd tijdvak in werking zou kunnen treden.

Ned. Stichting voor verlichtingskunde

Op Woensdag 20 December 1950 hield de Stichting voor Verlichtingskunde een ledenvergadering te Eindhoven. De volgende buitengewoon interessante lezingen werden gehouden: Fabrieksverlichting, Kleur in de Industrie, en Betekenis van de fluorescentielamp voor openbare verlichting.

Mede naar aanleiding van deze lezingen wordt de installateurs aangeraden met de moderne verlichtingstechniek en wat daarmee samenhangt rekening te houden. Gebleken is wel, dat adviezen van experts niet als waardeloos terzijde kunnen worden gelegd.

Centraal werkcomité vacantie

Het Bureau Vacantiespreiding deelt mede, dat het thans volop bezig is de binnen zijn bereik liggende voorwaarden te scheppen waarop in 1951 wederom meer spreiding zal kunnen ontstaan.

Over enkele weken hoopt het een overzicht te kunnen geven van de verrichtingen.

Intussen hoopt en vertrouwt het Comité dat door middel van organisaties of instellingen alles zal worden gedaan wat mogelijk is om de propaganda mee te helpen voeren.

Afd. Den Haag

De afdeling Den Haag van de Onder-vakgroep Electrotechnisch Installatiebedrijf hield op Donderdag 4 Januari in Pomona een bespreking voor Nachtstroom-Installateurs om te komen tot verhoging van de vergoedingen voor de aanleg en uitvoering van nachtstroominstallaties.

In verband met de stijging van lonen en materiaalprijzen werden deze vergoedingen te laag geacht.

Pensioenfonds

Van het Bedrijfspensioenfonds voor de Kleine Metaalnijverheid zal verschijnen een verslag over de boekjaren 1948 en 1949. Het concept-verslag werd door de Raad van Advies in zijn vergadering van 16 Januari jl. goedgekeurd. Wij hopen hierop nog nader in dit blad terug te komen.

(Eind mededelingen)

Dwaasheid ten top

In opruimingstijd is het logisch, dat de winkelier die met zaken zit welke dreigen „winkeldochters” te worden, op een aardige manier deze zaken tracht te lozen; dat er dan op de prijs al eens een veer gelaten wordt, is ook begrijpelijk. Soms kan men beter iets tegen een lagere prijs kwijt raken dan er helemaal mee blijven zitten.

Wat in Amsterdam echter te zien gegeven werd vorige week, gaat, zelfs voor „humor”, de grens o.i. toch wel te buiten. Een radiohandelaar gaf in werkelijkheid een toestel weg voor een appel en een ei. Dat de toekomstige eigenaar 48 uur voor de winkeldeur gestaan had en dat het ei niet gekneusd mocht zijn is natuurlijk wel erg „leuk” — dat een behoorlijk radio-toestel voor een appel en een ei weggegeven wordt kunnen we waarlijk niet bewonderen. Zelfs niet als opruimings-stunt.

Een klein beetje minder afbraak van de eigen zaak gaat ook nog wel — meent men nu heus, op deze wijze waarlijk vaste klanten te werven. Meent men dat de man die dit toestel voor deze „prijs” kreeg, nu ook beslist altijd in dezelfde zaak zal blijven terugkomen? We geloven er niets van!

MEDEDELINGEN van de

NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
ELECTROTECHNISCHE
WERKGEVERS

De Centrale van Vakorganisaties in Midden- en Kleinbedrijf hield op 10 Januari jl. in Den Haag opnieuw een ledenvergadering om te komen tot een beslissing over de voorgestelde statutenwijziging. Met de N.V.E.W. onthield zich nog een organisatie van stemmen. Overigens werd tot deze wijziging met algemene stemmen besloten.

De reden waarom de N.V.E.W. niet kon deelnemen was, dat nog nimmer een definitief besluit tot toetreding tot de Centrale is genomen. Het Bestuur zal binnenkort een standpunt moeten innemen

Radiobuizen
Gloeilampen
Fluorescentielampen
Apparatuur en
Armaturen
Rijwielen- en
zaklantaarnlampjes

Vraagt vrijblijvend offerte:

N.V. Electro Ofra en gros
Straalscheweg 37-39, VENLO — Telefoon 3424
en 4424

Electro-Ing.-Bur. „DANIEL” N.V.
HILVERSUM Tel. 9895

λ Δ Aanloopcontrollers
Rotor-aanloopweerstand
Luchtgekoelde weerstanden
Magneetschakelaars

Speciale schakelapparatuur voor de industrie
Af voorraad of redelijke termijnen

W. SCHUURMAN N.V.
Telefoon 2044 en 5104 — ALKMAAR

„Hoover”

WASMACHINES
en STOFZUIGERS

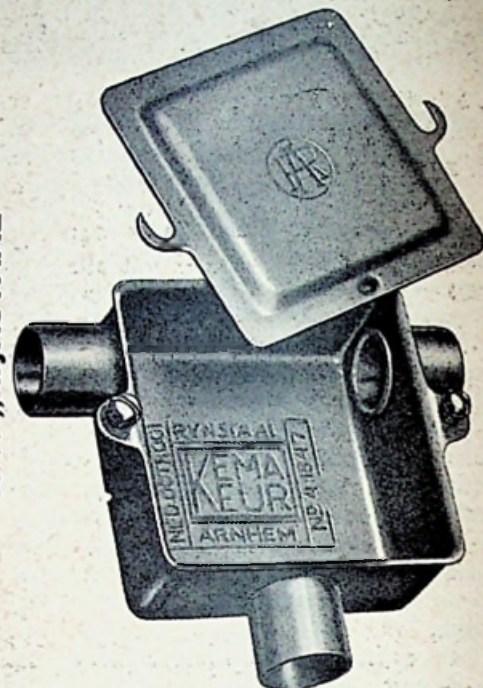
(Geen levering in de 3 noordelijke
provincies).
Onbekende firma's rembours. Na
ontvangst van voldoende referenties op
14 dagen.

De voor U denkende
en handelende
tijdaanwijzer.

Tijdaanwijzer en automatische elektrische schakelklok.
Voor het in- en uitschakelen van: radio-programma's,
bedrijfsmuziek, werktijdaankondiging, elektrische appa-
raten, lichtreclame, etalageverlichting etc. etc.
Vele schakelingen per etmaal. Vraag circ. No. 409 bij
Uw grossier of bij C.V. Hapé, Nwe Herengracht 11,
Amsterdam-C. Tel. 48882-48321.

N.V. „RIJNSTAAL”

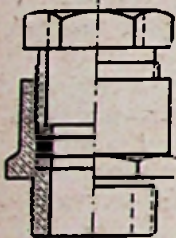

ARNHEM

**Einddozen in RONDE uitvoering
en met ROND montage-deksel**
Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers
op electro-technisch gebied

WARTEL INVOERINGEN

MESSING VERNIKKELD

UNION-DRAAD

3/8" t/m 2"

GAS-DRAAD 5/8" t/m 2"

PG-DRAAD 11 t/m 36

CONTRAMOEREN

KROONSTEENTJES

PORSELEIN 1-2-3-4-polig

GROENEVELD'S HANDELSONDERNEMING
Warmondstraat 160, A'DAM Tel. 86679

*Fabricage: versterkers, transformatoren enz.
Groothandel in radio-artikelen*

BEREC zaklantaarn-, radio- en gehoor-
apparaatbatterijen.

BELCLERE gehoorapparaten ook met
miniatur accu.

RONETTE microfoons, pick-ups enz.
POPE snoer, draad, radiobuizen enz.
Alle montage materiaal, weerstandjes,
condensatoren, antenne-eieren etc. etc.
T.V. materiaal o.a. spoelen, schema's,
trafo's.

Technisch Bureau J. Th. van Reijssen
Choorstraat 16 - DELFT - Telefoon 2678

Uitsluitend eerste-klas Installatie-
materialen, o.a.:

Stotz-Kontakt — Hazemeyer

Draka — Rijnstaal

Corodex — Industria

verkrijgbaar bij

N.V. v/h **NIERSTRASZ**
Plantage Middenlaan 62, Amsterdam (C.)

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

**ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN**

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 A. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups
- Railkasten en omkeerschakelaars (div. types)
- Kastenbatterijen
- Grondkabelmoffen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

GISO-LAMPEN

WEIDE-

-AFRASTERINGSAPPARAAT

STØD

- VOOR LICHTNET
- EN BATTERIJVOEDING
- „KEMA” GOEDGEKEURD
- DUIZENDEN TEVREDEN GEBRUIKERS

REESINK
ZUTPHEN-AMSTERDAM-ROTTERDAM

Mededelingen VAN DE VAKGROEPSECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027**DETAILHANDEL IN ELECTRICHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELN****VERWACHTINGEN**

Leefden wij allen in de verwachting, dat de beperking van de etalageverlichting wederom tot het verleden zou behoren, even prompt is deze verwachting weer de bodem ingeslagen door de berichten, dat de beperking ook na de opheffing van de piekuren gehandhaafd zal blijven. Ditzelfde geldt voor de zgn. buitenverlichting. Vijf jaar na het beëindigen van de wereldoorlog gaan we weer een belangrijke stap achteruit. Vanzelfsprekend is hiervoor een gerechtvaardigde aanleiding, maar deze achteruitgang spreekt nog sterker, omdat wij uit verschillende berichten konden opmaken, dat de overbelasting van de diverse stroomleveringsbedrijven langzaam aan werd opgeheven en dat deze moeilijkheid nog één of hoogstens twee jaar zou duren.

Men ziet hier weer uit, hoe voorzichtig men in zijn verwachtingen moet zijn, omdat wij nu eenmaal in een tijd leven, waarin ieder moment andere factoren zich kunnen doen gelden, die een algehele omwenteling teweeg brengen. Het is u allen inmiddels uit alle mogelijke bladen bekend geworden, wat hiervan de oorzaak is nl. de critieke kolenpositie waarin niet alleen Nederland verkeert, doch ook de meeste ons omringende landen. Verdere leveringen zijn sterk afhankelijk van de valuta, omdat wij nog steeds een tekort hebben aan harde valuta. Ook de Nederlandse Spoorwegen hebben zich verplicht gezien ingrijpende maatregelen te nemen ten aanzien van de stoomtractie, waarvan de gevolgen in verband met een vlot reizigersvervoer en het goederenvervoer thans nog niet in haar geheel zijn te overzien.

De materialenpositie hebben wij u reeds eerder geschilderd en steeds meer spitst deze zich toe. Wij zijn hier in Nederland in dit opzicht wel zeer kwetsbaar, omdat wij verreweg de meeste grondstoffen moeten importeren en reeds vast kunnen lopen, indien er een tekort aan slechts enkele grondstoffen optreedt. Wijs beleid is hier zeer zeker geboden en wij zien met spanning die maatregelen tegemoet, die hier onder de huidige omstandigheden het beste moeten opleveren, wat ervan te maken is.

Onze vrijheid in fabricage zal dus zeer waarschijnlijk binnenkort aan banden worden gelegd en de oude moeilijkheden liggen nog te vers in ons geheugen om niet te weten welk een ellende dit teweeg kan brengen.

Hoe het ook lopen zal, wij zijn er zo langzamerhand wel van overtuigd, dat er geen andere uitweg is dan productieverhoging en behoeftebeperking anderzijds.

Dit alles zijn dingen, die ons echter nog

niet direct in de eerstkomende weken raken, doch het werkt verder door en het is alleen maar de vraag op welk moment wij er onmiddellijk bij betrokken worden. Alleen met de etalageverlichting zitten wij direct en wij moeten daarbij constateren, dat het natuurlijk weer erg ongelegen komt. Zeer interessant is het hierbij te zien naar de omzetverlopen en de verschillende verslagen uitgegeven door diverse instanties, die ons hieromtrent enig inzicht verschaffen. Was er van een sterke daling sprake, gedeeltelijk hebben wij weer een kleine opleving gezien. Vanzelfsprekend zitten er grote verschillen in de branches onderling en spreken de seizoenomzettingen, opruimingen, enz. hier een belangrijk woordje mede.

Het is u dan ook bekend, dat wij in dit blad reeds meerdere malen een beroep op onze leden hebben gedaan hun medewerking te verlenen aan de omzetstatistiek van het Economisch Instituut voor de Middenstand. Duidelijk is u uiteengezet, dat dit voor u geen kosten in welk opzicht dan ook medebrengt en dat alle cijfers streng vertrouwelijk worden behandeld en ten slotte, dat publicaties alleen zullen verschijnen uitgedrukt in gemiddelde cijfers per groep, zodat ook van die zijde geen werkelijke bezwaren kunnen komen.

Verheugend is het dat een deel van de leden het grote belang hiervan direct heeft ingezien en onmiddellijk het aanmeldingsformulier aan het Economisch Instituut in Den Haag heeft ingezonden, doch u zult begrijpen, dat het van het grootste belang is om zoveel mogelijk leden te doen deelnemen.

Laten we van deze plaats uit dan ook nog eens een extra beroep op uw medewerking doen, dit plan zo goed mogelijk te doen slagen.

Een volgend punt waar we nog gaarne iets over zouden willen zeggen is het nieuwe tarief van de omzet- en weeldebelasting. Verscheidene leden hebben ons hierover vragen gesteld, sommige zelfs al op 2 Januari jl. Helaas was het niet mogelijk allen direct tevreden te stellen. Vóór de wet definitief was aangenomen, verschenen er diverse publicaties, waarvan sommige in lijnrechte tegenspraak met elkaar waren. Het was dan ook uitermate gevaarlijk inlichtingen te geven en wij hebben ons steeds op het standpunt gesteld geen brokken te maken, doch eerst dan iets mede te delen, wanneer alles definitief was vastgesteld. Het is u verder bekend, dat de wet eerst op 27 December jl. is aangenomen, zodat de tijd tussen deze aanname en de inwerkingtreding op 1 Januari 1951 wel zeer krap was. Het was een complete bestorming van de Landsdrukkerij te Den Haag om Staatsbladen en overdrukken

en men was daar de eerste dagen volkomen overbelast.

Het was dan ook zeer verheugend, dat de heer Van Hedel, die reeds meerdere malen zeer belangrijke artikelen over belastingzaken in de Electro Radio Mercur heeft geschreven, bereid gevonden werd hierover op overzichtelijke en voor ieder begrijpelijke wijze te schrijven. Elders in dit nummer vindt u een eerste artikel over deze materie welke van 'zo groot belang is. Mochten er dan nog kwesties overblijven, u weet: u heeft slechts te schrijven!

(Einde Mededelingen).

MEDEDELING VAN DE

**NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE**

Dag en Nacht

Dag en nacht, arbeid en rust, u kent de telkens weerkerende wisseling daarin.

Wanneer u na een inspannende dagtaak van een welverdiende rust gaat genieten, gaan anderen eerst met hun taak beginnen en rusten bij dag. Het is dus niet zo, dat wanneer wij slapen gaan, de wereld verder stil staat in al haar uitingen, neen, ook dan is er sprake van een wereld vol arbeid. Alleen we denken er niet altijd aan, het dringt niet tot ons door.

Zo gaat het eveneens wanneer wij overdag druk bezig zijn met onze zaken. Er is zoveel te doen, dat wij er volledig door in beslag genomen worden. Dikwijls schiet het vooruitzien er bij in en wanneer we dat later merken, hebben wij er spijt van. Hiervoor heeft u een organisatie nodig, die niet alleen voor uw directe belangen opkomt, maar ook werkt voor de toekomst.

Het is voor u slechts zaak u bij de juiste organisatie aan te sluiten en dan in een zo groot mogelijk aantal. Hoe groter het ledental, hoe groter de kracht is!

Hen, die zich tot op heden nog niet hebben opgegeven zouden wij willen zeggen, doe het nu, nu is het nog niet te laat.

U weet, dat u zich kunt melden bij alle afdelingsbestuursleden en aan de administratie Keizersgracht 606 te Amsterdam C. De bekende kaarten kunnen portvrij worden ingezonden.

EISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

Officiële Mededeling

In verband met het feit, dat de Efa Produkta Bedrijven N.V. te Amsterdam zijn stilgelegd en daardoor geen producten van haar meer aan de markt zullen komen, delen wij u mede, dat ingevolge artikel 18 van het Statuut van Cistofa met ingang van 1 Februari 1951 alle prijzen van Efa machines vrij zullen zijn. Wij vertrouwen, dat u hiervan in de geest van Cistofa een gepast gebruik zult maken.

Uitvoerende Commissie.

* NEON

LICHTBUIZEN - LETTERS
ETALAGE-ORNAMENTEN
BINNENVERLICHTING
INSTALLATIES

KORTE LEVERTIJD
ONDER GARANTIE
PRIMA AFWERKING

Vraagt vrijblijvend offertes aan bij:

SUPER-NEON, UTRECHT
SINGELSTRAAT 11 - TELEF. 13727

Installateurs de bekende rabatten.

NIEAF

UTRECHT

**ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN**

SAFE ALS DE BANK zegt men terecht.
Is Uw huis of Uw zaak of Uw portefeuille een veilige plaats om Uw contanten te bewaren?

Hoeveel verstandiger is het een rekening te openen bij de N.M.B., waar Uw geld volledige bescherming geniet en altijd opvorderbaar is.

Gaarne lichten wij U in omtrent de vele gevallen, waarin de N.M.B. U van dienst kan zijn.

Nederlandsche Middenstandsbank n.v.

98 Vestigingen in Nederland

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAL«

A. C. VAN RIJN - DEN HAAG

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 336144 - 321011

- Verdeelkasten, schakelkasten enz.
- Kastenbatterijen.
- Vertegenw. E.M.F. Electro-motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Vertegenw. van Wijk & Visser.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Hulshoudelijke App.
- Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

I E O

TRANSFORMATOREN

INTERNATIONALE ELECTRICITEITS ONDERNEMING
TRANSFORMATORENFABRIEK
ZANDBERGWEG 97 - TELEF. 8018-5910 BREDA

Installateurs!

Laat ons Uw neon-Installaties verzorgen.
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken ontwerpen, begroten, verkopen en monteren door het gehele land.

Techn. Bur. voor NEON-VERLICHTING

P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400-390411

Van Venlo via Moskou naar Tokio, van Tokio via Melbourne naar Kaapstad en vandaar door de Sahara weer naar Venlo terug....

25.000 km.

In drie jaar tijd leverden wij deze afstand aan draad alleen al voor het telecommunicatie-gebied in Nederland.
Daarnaast produceren wij nog vrijwel alle andere soorten draad.

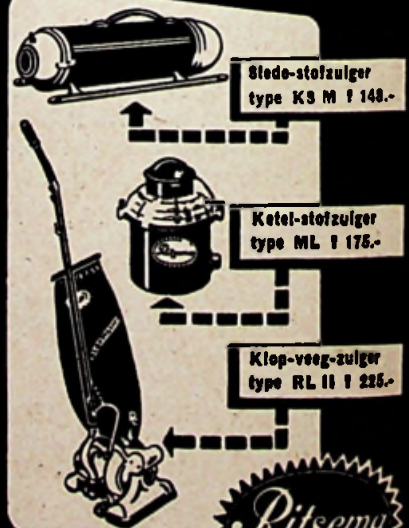
Wat voor draad U ook nodig mocht hebben:

Pope maakt het!

... Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze alleensvertrouwde vertegenwoordiger voor Nederland. Zij zal U graag met raad en daad bijstaan.

TECHNISCHE
HANDELONDERNEMING
„ROMAL”
Pluimporengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

N.V. POPE'S DRAAD EN LAMPENFABRIEKEN VENLO HOLLAND

Financiering van termijnbetaling

Fabriceert stofzuigers sedert 1923

STOFZUIGER FABRIEK HILVERSUM

Kinderbijslagwet en loonbelasting

De Kinderbijslagwet is met ingang van 1 Januari 1951 gewijzigd.

De belangrijkste veranderingen zijn:

1. De gezinssamenstelling op 1 October is niet meer beslissend voor de vaststelling van het recht op kinderbijslag over het gehele daaropvolgende kalenderjaar.

Blijkens de nieuwe wet is voor het recht op kinderbijslag over een kalenderkwartaal beslissend het aantal kinderen op de eerste dag van dit kwartaal.

Het kindertal, dat door ons op de kinderbijslaglijsten voor 1951 wordt vermeld, draagt een voorlopig karakter. Wijziging van dit kindertal in de loop van het jaar 1951 is dus mogelijk. De werknemers zullen de mutaties, welke zich in het kindertal voordoen, eenmaal per kwartaal (op de kinderbijslaglijst) moeten opgeven.

2. Recht op kinderbijslag zal eveneens bestaan voor kinderen van 16 t/m 20 jaar, die tengevolge van ziekte of gebreken nimmer in staat zullen zijn om met arbeid, die voor hun krachten is berekend, een derde te verdienen van hetgeen lichamelijk en geestelijk gezonde kinderen van gelijke leeftijd in staat zijn met arbeid te verdienen.

3. Voor eigen natuurlijke kinderen zal kinderbijslag worden toegekend. Hiervoor moet nog een Algemene Maatregel van Bestuur worden afgekondigd.

4. Gezinsverband als voorwaarde voor het recht op uitkering is niet meer vereist. De wettige vader van de kinderen heeft recht op kinderbijslag, wanneer hij arbeider in de zin der wet is, ook al verblijven de kinderen niet in zijn gezin en ongeacht het feit of hij al dan niet voor hen zorgt.

Indien echter naar het oordeel van het betrokken uitvoeringsorgaan redelijkerwijze niet is te verwachten, dat een uitkering ten goede zal komen aan het kind voor hetwelk deze wordt verstrekt, is dit orgaan bevoegd op verzoek of met gunstig advies van een voogdijraad, deze uitkering betaalbaar te stellen aan een ander dan de arbeider.

Indien de arbeider nalaat een aanvraag voor kinderbijslag in te dienen, kan deze aanvraag geschieden door een voogdijraad, waarbij deze tevens het bevoegde uitkeringsorgaan adviseert aan wie de uitkering betaalbaar gesteld kan worden.

5. Worden kinderen niet door de wettige vader onderhouden, dan heeft recht op uitkering de arbeider, voor wiens rekening de kinderen wel (uitsluitend of in belangrijke mate) worden onderhouden, echter op voorwaarde, dat de wettige vader niet reeds recht heeft.

Zie verder het onder punt 4 vermelde.

Volgens een andere wijziging van de Kinderbijslagwet, zijn de kinderbijslagbedragen met ingang van 1 October 1950 verhoogd als volgt:

voor het 1e kind 44 ct. per dag, (voorheen 42 ct.),

voor het 2e en 3e kind 49 ct. per kind per dag, (voorheen 46 ct.),

voor het 4e en volgende kinderen 60 ct. per kind per dag, (voorheen 57 ct.).

Voor de werkgever betekent de wijziging onder nr. 1 dat hij rekening moet houden met de in te houden loonbelasting en in verband hiermede dient hij elk kwartaal na te gaan of er wijzigingen zijn in het kindertal van zijn werknemer.

Wijziging en aanvulling van de Zegelwet

Met ingang van 1 Januari 1951 is het kwitantiezegel verhoogd van tien tot vijftien cent. Tegenover deze verhoging staat, dat voortaan kwitanties tot en met twintig gulden niet meer behoeven te worden gezegd, tenzij de sommen, waarop zij betrekking hebben, strekken in mindering of tot afdoening van grotere bedragen.

Remboursfacturen, die tot dusver van het kwitantiezegel waren vrijgesteld, zullen voortaan met vijftien cent gezegd moeten zijn als ze betrekking hebben op een som van meer dan twintig gulden.

Met gelijke datum van ingang zijn in het algemeen de vaste zegelrechten (als formaatzeegel, pakhuiscelen, cognossementen, jachtacten, polissen van personenverzekering enz.) verdubbeld. Gelijktijdig zijn verdubbeld de bedragen waarbij vrijstelling van zegelrechten bestaat.

Het zegelrecht voor verzoeken en volmachten is verhoogd van 30 tot 50 cent.

Voor gewone schuldbekentenissen is het zegelrecht verhoogd van dertig cent tot een gulden. Indien echter het schuldig erkende bedrag niet meer dan honderd gulden be-

Eindelijk iets dat tot voldoening stemt: met ingang van 1 Januari 1951 is Dr W. L. Groeneveld Meijer benoemd tot Directeur-Generaal voor de Middenstand. Het Ministerie van Economische Zaken is hiermee een functionaris rijk geworden (of liever een functie want, de man zelf was reeds aan het Ministerie verbonden!) waarvan veel verwacht mag worden. Dr. Groeneveld Meijer is niet alleen een uiterst bekwaam man; hij heeft ook de sympathie van de Middenstand verworven door zijn getrouwe waakzaamheid ten gunste van die stand.

Zowel voor Dr. Groeneveld Meijer als voor onze gehele middenstand, is deze benoeming een gelukwens waard!

loopt, bedraagt het verschuldigde zegelrecht voortaan vijftig cent.

Bewijzen van ontvangst van vervoerde goederen, die onder de oude regeling onderworpen waren aan een zegelrecht van vijf en twintig cent, behoeven voortaan niet meer gezegd te worden.

De strook- en formaatzegels van de oude waarden van f 0,10, f 0,30, f 0,50 en f 1,— kunnen tegen betaling van het meerdere recht ter bijzegeling tot de nieuwe waarden van f 0,15, f 0,50, f 1,— en f 2,— worden aangeboden aan een der kantoren van het zegel te Amsterdam of Rotterdam of aan een der kantoren der directie belastingen te Arnhem, Assen, 's Gravenhage tweede kantoor, Groningen, 's Hertogenbosch, Leeuwarden, Maastricht, Middelburg, Utrecht eerste kantoor of Zwolle.

De bijzegeling van de oude zegels van f 0,30, f 0,50 en f 1,— tot de nieuwe waarden van resp. f 0,50, f 1,— en f 2,— kan ook door belanghebbenden zelf geschieden door gebruik van plakzegels ter waarde van het meerdere rec.it.

Bijzegeling tot de nieuwe waarden op een der hiervoor aangegeven wijzen kan ook geschieden met betrekking tot onder het publiek berustende blanco formulieren e.d., welke nog tot de oude waarden zijn gezegd. Aan de ontvangers der directe belastingen wordt opdracht gegeven om ongebruikte plakzegels van 10 cent op verzoek van belanghebbenden kosteloos in te wisselen, tegen zegels van andere waarden.

Sterk concurrerende prijzen:

„ELFAB”

electrische soldeerbouten

Zweeds fabriekaart

Leverbaar van 50 Watt — 500 Watt, voorzien van verkoelingsstelsel

J. M. RUKIN, SCHEVENINGEN

Gevers Deynootweg 6, Telefoon 555584

„Toepassing van de Belastingherziening 1950 voor de zakenman”

Onderstaande bestelstrook kunt U in open enveloppe, gefrankeerd met 2 cent postzegel verzenden mits U op de enveloppe vermeldt: „bestelbon voor boekwerken”.

Aan N.V. Uitgevers Mij Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam-C.

Ondergetekende verzoekt toezending } via boekhandel
rechtstreeks door de uitgever

van: ex „Toepassing van de Belastingherziening 1950 voor de zakenman” door J. L. van Hedel.

Het verschuldigde bedrag } * per postwissel aan U overgemaakt
à f 1,35 werd heden op Uw girorekening overgeschreven

Naam .....

Adres .....

Woonplaats .....

Hierlangs afknippen

HEEMAF
HENGELO

KOOLBORSTELS
voor elk doel.
Dit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek
AMSTERDAM-N.
Spijkarkade 5 Telefoon 00 648.

HAZEMEYER
HENGELO
BESCHERMD SCHAKELMATERIAAL
Fabriek en Hoofdkantoor Hengelo
Tel: 2345 (5 lijnen)
Kantoor R'dam: Mathenesserlaan 201, Tel: 30634
Kantoor A'dam: Amstel 144, Tel: 35862

Wij leveren uit voorraad:

"SPLENDOR" GLOEILAMPEN, ook SERIELAMPJES
"A.C.E.C." FLUORESCENTIELAMPEN en daarbij behorende
APPARATEN en ARMATUREN.
"WERVA" KOOLBORSTELS
in 30 afmetingen en zeer praktische assortimentsdoos
ALUMINIUM WAAIERS voor stofzuigers in 19 typen.
BATTERIJEN, BATTERIJ- en RIJWIELLAMPJES.
KOGELLAGERS, STRAALKACHELS, STRIJKBOUTEN,
VERWARMINGS-ELEMENTEN, CORODEX-ARTIKELEN,
SCHAKELAARS, STEKKERS,
MONTAGEDRAAD, PARALLELSNOER, VOLGUMMI-
KABEL, LOODKABEL, enz.

Vraagt onze prijscourant

N.V. voorheen
N. C. Waagmeester & Zoon, Groothandel
DAMPLEIN 8 - ZAANDAM - TELEFOON 2294 (K 2980)

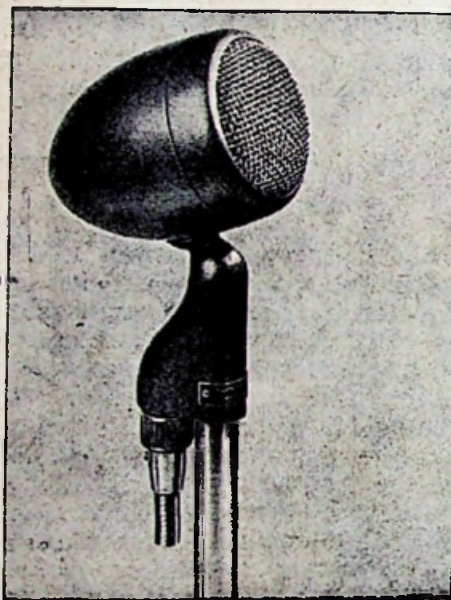
"VONKA" AMSTERDAM-C.
Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

**Ronette Kristalmicrofoon
Type G 310**

De Ronette microfoon G 310 in gegoten metalen huis is uitermate geschikt voor het gebruik bij buitenwerk en bij verhuurinstallaties. De robuuste uitvoering maakt de microfoon tegen een stootje bestand. De kop is scharnierbaar, waardoor het mogelijk is de microfoon voor alzijdige opname te gebruiken.

De technische gegevens zijn:

ultv. huis: gegoten metalen kop en scharnierstuk
kleur: grijs en grijsgroen gemofield
aansluiting: normale plug KPM
standaard: draad 27 gangen per inch
gevoeligheid: 2.5 mV/u Bar of -52 dB.
karakteristiek: van 30-12000 Hz $\pm$ 4 dB
belast. weerst.: gunstigste waarde 3-5 Megohm

Eveneens leverbaar in geheel chroom
uitvoering

RONETTE ARTIKELEN
GENIETEN VOLLEDIGE GARANTIE

RONETTE

PIÉZO ELECTRISCHE INDUSTRIE - AMSTERDAM

ADVERTEERT GEREGELD

in ELECTRO RADIO MERCUUR en onderhoudt
zo de relaties met Uw afnemers. ELECTRO
RADIO MERCUUR RECLAME WERKT!

Shabur

Grote collectie
verlichtingsornamente
kappen, kronen, utiliteit
verlichting, wasmachines
stofzuigers en vele andere
electrische huishoudelijke
apparaten

INDUSTRIELE EN TECHN. HANDELSMIJ. N.V.
DEN HAAG, ZUILINGSTR. 22-24. TELEFOON 116130 (8 lijnen)
UTRECHT, HEERENSTRAAT 35. TELEFOON 20241 (3 lijnen)

Hebt U TRANSFORMATOREN nodig?

LUXOR

levert U elk gewenst exemplaar vlug
en billijk. De transformator met het
eeuwige leven. Vraagt nog heden prijs.

Apparatenfabriek „L U X O R”
KORTE POELLAAN 23 — HAARLEM
Tel. K 2500 - 12305 (na 18 uur 11512)

De naald wijst het aan
het kan niet missen

De
U33
universeel
meter

is de meest ideale
meter.
10.000 ohm
volt, zowel v
wissel- als gel
stroom

33
meetbereik

Wij zenden u
naar solder
techn. gegev
en prijzen v
dezo

meter me
hersons

IMPORTEURS:

N.V. **Haraf Radio**
HOOISTRAAT 4 — 's-GRAVENHAGE
Telefoon 11.41.25

MEDEDELING VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN NEON- INSTALLATEURS

Het Bestuur heeft i.v.m. het verbod van het branden van lichtreclames een schrijven gericht aan de Minister van Economische Zaken met het verzoek dit verbod in te trekken.

Dit schrijven luidt als volgt:

Excellentie,

Het Bestuur van de Nederlandse Vereniging van Neoninstallateurs heeft met bezorgdheid kennis genomen van de Electriciteitsbeschikking 1950 dd. 18 December 1950, opgenomen in de Nederlandse Staatscourant dd. 18 December 1950 no. 246.

Ingevolge artikel 3 van deze beschikking is het verboden electriciteit te verbruiken voor lichtreclame, welke bepaling nader is toegelicht in het Persbericht van Uw Ministerie dd. 22 December 1950.

Het Voornoemde Bestuur heeft een open oog voor de ernstige moeilijkheden welke heden ten dage voor de electriciteitsvoorziening in Nederland bestaan. Als deskundigen op het gebied van de electriciteit kunnen zij vermoedelijk deze moeilijkheden beter begrijpen dan de meeste consumenten. Toch meent het Bestuur Uwe aandacht te moeten vestigen op enige hoogst bedenkelijke en ongewenste gevolgen van deze maatregel.

De ontwikkeling van de electrotechniek heeft tengevolge gehad dat de moderne lichtreclame praktisch geheel wordt uitgevoerd in neonbuizen. Het aanleggen en onderhouden van neonverlichtingen vereist een speciale vakkennis. Het gevolg van dit feit is geweest, dat een aantal electrotechnische installatiebedrijven in Nederland zich geheel of voor een zeer belangrijk gedeelte gespecialiseerd heeft op de aanleg en het onderhoud van neon-lichtreclame-installaties en voor het uitvoeren van deze werkzaamheden gespecialiseerde monteurs in dienst heeft. Deze gespecialiseerde bedrijven zijn vrijwel allen aangesloten bij de in hoofde dezes vermelde Nederlandse Vereniging van Neoninstallateurs.

Het zal Uwe Excellentie duidelijk zijn dat deze

vereniging in hoge mate belang stelt in de maatregelen ter beperking van het electriciteitsverbruik. Hoewel deze vereniging, zoals gezegd, in het algemeen begrip heeft voor de noodzakelijkheid van maatregelen in deze, meent zij toch dat de belangen van hare leden in deze in hoge mate worden geschaad. De vereniging zou hiermede vrede kunnen hebben indien vaststond, dat het branden van neon-lichtreclames een aanmerkelijke belasting van het electriciteitsnet zou betekenen. Dit is echter niet het geval. Aangezien in deze met zeer hoge spanningen wordt gewerkt is het stroomverbruik uiterst gering. De noodzakelijkheid van een brandverbod voor neon-lichtreclames kan de vereniging dan ook niet onderschrijven zeker niet indien, zoals thans, dit verbod óók geldt buiten de z.g. piekuren.

De gevolgen van het verbod zijn voor de hierbedoelde bedrijven zeer ingrijpend. De bedrijven van de hierbedoelde neoninstallateurs zullen tengevolge van het „brandverbod” praktisch stil gelegd worden, aangezien niemand een neoninstallatie laat aanleggen indien deze niet mag branden. Hierdoor zullen tevens enige honderden gespecialiseerde neon-monteurs geen werk meer hebben en ontslagen moeten worden. Het verbod zal voorts zijn invloed doen gevoelen op vele metaalbewerkingsbedrijven die voorheen belangrijke opdrachten van neoninstallateurs ontvingen voor het maken van dakconstructies, metalen letters e.d. t.b.v. neon-lichtreclames. Voorts dient er op gewezen te worden, dat vele neon-installateurs „onderhoudscontracten” hebben afgesloten met verbruikers. Deze contracten komen thans in gevaar nu de betreffende installaties niet meer gebruikt mogen worden, waardoor een aanmerkelijke financiële schade voor de neoninstallatiebedrijven zal ontstaan en het personeel, dat voor dit onderhoud noodzakelijk is, ontslagen zal moeten worden.

Het bestuur van de N.V.N.I. verzoekt Uwe Excellentie op grond van het bovenstaande nader te willen bepalen dat reclameverlichtingen wel zullen mogen branden, doch niet gedurende de z.g. piekuren.

Op deze brief is op het moment waarop wij dit schrijven nog geen antwoord binnengekomen. Op een soortgelijk verzoek van de Ned. Ver. voor Buitenreclamebelangen is inmiddels afwijzend beschikt.

BOEKBESPREKING

Short Wave Wireless Communication, door A. W. Ladner en C. R. Stoner, 5de editie. Uitgave van Chapman & Hall Ltd. te Londen. Ruim 700 bladz., 416 figuren.

Het boek van Ladner & Stoner, waarvan de eerste editie in 1932 verscheen en dat in totaal reeds 12 herdrukken beleefde voordat het aan deze vijfde, geheel bijgewerkte editie van 1950 toe was, behoort tot de gezaghebbende handboeken in de Engelse taal. Het is in heldere en voor zover mogelijk in eenvoudige bewoordingen geschreven door twee mannen, die de praktijk kennen van het vak en van het leraarschap in dat vak, beiden in nauwe relatie met de Marconi Co en die de medewerking hebben gehad van een aantal vooraanstaande mensen uit de industrie.

De uiteenzettingen zijn niet overwegend wiskundig; er wordt veel gebruik gemaakt van grafieken en gegevens in tabellen. In hoofdzaak bestrijkt het boek het gebruik van golflengten beneden 50 meter, tot in het centimetergebied, voor al zodanige doeleinden, waarvoor die golflengten in het verkeer geschiktheid bezitten van telegrafie tot televisie. Voor een deel is de behandeling in de hoofdstukken te beschouwen als nuttige algemene inleiding tot meer gespecialiseerde studie. Uitvoerige literatuuroppgaven zijn aan alle hoofdstukken toegevoegd.

Uit ervaring kennen de schrijvers de moeilijkheden, die vaak ontstaan door verschil in terminologie, bijv. over kristalsneden en zij nemen de moeite, daarover helderheid te scheppen. De historie van de radio en een nevenliggend gebied als dat der diathermie, zijn in deze druk geschrapt om plaats te maken voor andere, thans belangrijk geworden onderwerpen, zoals holle golfgeleiders.

J. CORVER

Bestuurswisseling Ondervakgroep Radioreparatiebedrijf

De Voorzitter van de Bedrijfsgroep Metalenverwerkende Ambachten heeft, gelet op artikel 5 van het Derde Uitvoeringsbesluit Organisatie Bedrijfsleven 1941, met ingang van 30 October 1950, ontslagen als plaatsvervangend voorzitter van de Ondervakgroep Radioreparatiebedrijf: J. Span, Nieuwestad 83 te Leeuwarden.

Ontslagen als Voorzitter van de Ondervakgroep Radioreparatiebedrijf: Ir H. J. J. Bouman, P. C. Hoofstraat 70 te Amsterdam.

Benoemd, onder voorbehoud van tussentijds ontslag voor de periode van 30 October 1950 t/m 31 December 1951, tot Voorzitter van de Ondervakgroep Radioreparatiebedrijf: J. Span, Nieuwestad 83 te Leeuwarden.

? Vraag en Aanbod !

* Te koop: een goed beklant electr. bedrijf en radiohandel, woning met winkel in electr., luxe en huish. artikelen, werkplaats en berguimten. Alles op eigen grond, mooie stand in flink dorp aan hoofdweg prov. Fr. Br. nr. 1462.

Samenwerking gezocht

door een kleine firma in het centrum des lands met groot technisch installatiebureau op het gebied van electriciteit, centr. verw., loodgieterswerk en radio. Geschatte omzet ca. f 100.000.— per jaar.

Brieven voor een eerste contact worden gaarne verwacht onder No. IJ-7522, Adv. Bur. AETA, Utrecht.

Open plaatsen

N.V. THABUR, DEN HAAG

vraagt

A. voor haar afdeling goederenontvangst
MANNELIJKE KRACHT

(22-30 jaar)

gewend leiding te geven aan personeel.

B. voor haar verkoopafdeling
ASSISTENT

(18-25 jaar)

met commercieel inzicht.

Vereisten voor A en B.:

Administratief onderlegd.

Kennis van electrotechnische artikelen.

Duidelijk, vlot handschrift.

Voorkeur genieten degenen, die reeds als zodanig werkzaam zijn geweest. Eigenhandig geschreven sollicitaties, met volledige inlichtingen, referenties en verlangd salaris te richten aan de Directie, Zuilingstraat 22-24, Den Haag.

H.H. Handelaren!

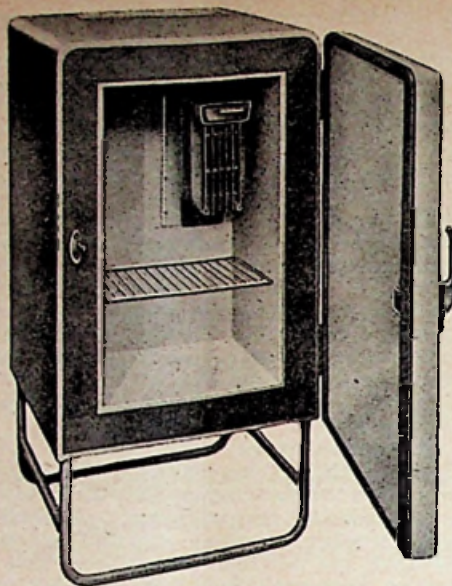
Wij wikkelen alle motoren. Speciaal adres voor stofzuigers en wasmachine motoren, tegen scherp concurrerende prijzen. Langdurige garantie. Zendingen binnen 8 dagen terug.
't Is **DE GOEDE**, die 24 jaar repareert.

Geest 72, 's Gravenhage, Tel. 11.33.64

DE POPULAIRE
„BASILE”
 KOELKAST

Netto inhoud
55 Liter

geheel metaal, 3-voudig regelbaar
 Brutoprijs slechts
f 440,—
 plus weeldebelasting

BASILE

levert eveneens wasmachines en
 koelkasten in diverse maten

Inlichtingen:

Basile-Service
AMSTERDAM

Keizersgracht 456 - Tel. 35514
 en bij de erkende Importeurs

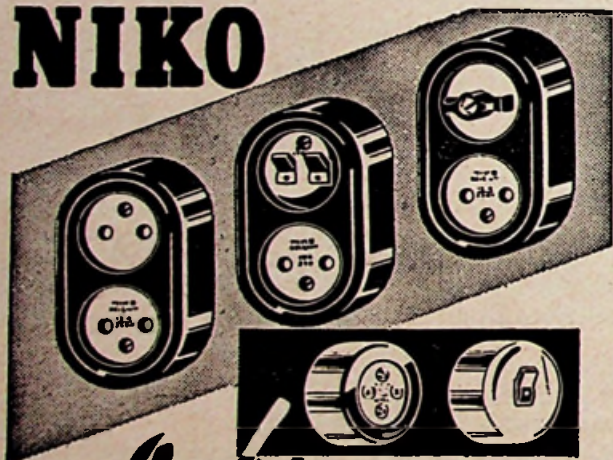
NIKO SCHAKELMATERIAAL

in bruin en wit isoliet uit voorraad leverbaar:

MAX GOUDEKET & Co.

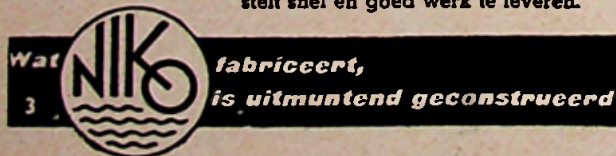
WEESPERZIJDE 24 - TELEFOON 51163 - AMSTERDAM

NIKO

Opbouw materiaal

dat door zijn logisch doordachte
 constructie de monteur en instal-
 lateur tegemoet komt bij de mon-
 tage. NIKO-materiaal is de keuze
 van de vakman die er prijs op
 stelt snel en goed werk te leveren.

Wat **NIKO** fabriceert,
 is uitsluitend geconstrueerd

De Niko-fabrieken hebben in het Bouwcentrum te Rotterdam
 in stand 285 een uitgebreide collectie schakel- en verlichtings-
 materiaal geëxposeerd. Uw bezoek zal ten eerste op prijs
 worden gesteld.

NIKO Schakelmateriaal

voor inbouw en opbouw, in bruin en wit isoliet, grote voorraad!

N.V. HARTELUST'S IJzerhandel
 afd. ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL
 LEEUWARDEN — GRONINGEN

KANTHAL
Weerstandsmateriaal

VOOR ALLE ELECTRISCHE
 VERWARMINGSTOESTELLEN EN OVENS
BIMETAAL

KORTE LEVERTIJDEN — KLEINE HOEVEEL-
 HEDEN VOORRADIG

KANTHAL MATERIAAL

IMPORTEUR:

N.V. INGENIEURSBUREAU - KRACHT
 SWEELINCKSTRAAT 140 — DEN HAAG — TEL. 330966

NIKO ARMATUREN en
SCHAKELMATERIAAL

steeds voorradig bij

N.V. HECO - Frans Hamers
 Lauriergracht 102, Amsterdam Tel. 33196

Cassablocs

Wij kunnen CASSABLOCS leveren, echter niet bedrukt met firmanaam.
 De prijs bedraagt slechts fl. 7,65 per doos van 50 blocs, franco
 thuis. Bestelling per postwissel of per giro 136400 ten name van

Uitgevers Mij. **DILIGENTIA**, Kalverstraat 35, Amsterdam G.
 Op de strook vermelden: Cassablocs.